

KORT GEDING DAGVAARDING

MET VERKORTING VAN DE WETTELIJKE TERMIJN

Vandaag, _____ tweeduizend zesentwintig,

Heb ik

op het verzoek van:

1. Vereniging de Consumentenbond, statutair gevestigd te Den Haag, en kantoorhoudende aan het Enthovenplein 1 te (2521 DA) Den Haag;

Eiser,

te dezer zake domicilie kiezende te (1075 BR) Amsterdam aan de Sophialaan 8, ten kantore van bureau Brandeis B.V. van wie mr. Chr. A. Alberdingk Thijm door eiser als advocaat wordt gesteld en als zodanig zal optreden met het recht van substitutie;

krachtens (aangehechte) schriftelijke last van de voorzieningenrechter van de Rechtbank Amsterdam, onder de voorwaarden dat de dagvaarding uiterlijk op 22 oktober 2026 is teruggestuurd tot maximaal 35 pagina's (van hoofdstuk 1 (inleiding) tot en met het petitum; zie verder procesreglement) en wordt geüpload in het digitale dossier, waarna de dagvaarding zo spoedig mogelijk na 22 oktober 2026 wordt betekend aan de gedaagde partijen, en dat er onverwijld mededeling datum en tijdstip mondelinge behandeling en toezending concept-dagvaarding en het aanvraag formulier aan gedaagde partij plaatsvindt;

GEDAGVAARD:

- I) De vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Facebook Netherlands B.V., statutair gevestigd te Amsterdam en kantoorhoudende te (1019 GW) Amsterdam aan het Jollemanhof 15, Pakhuis Amsterdam, 2e verdieping, aldaar mijn exploitatie doende en afschrift dezes, inclusief voormelde dagbepaling, latend aan;

aldaar werkzaam

bB

- II) De vennootschap naar Iers recht Meta Platforms Ireland Ltd., statutair gevestigd te Dublin, Ierland, ingeschreven in het lokale ondernemingsregister Companies Registration Office Ireland onder nummer 462932, van wie geen kantooradres of woonplaats van een bestuurder in Nederland bekend is, kantoorhoudende te (D04 X2K5) Dublin 4, Ierland aan het adres Merrion Road;

daartoe heb ik uit kracht van artikel 56 lid 2 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en in mijn hoedanigheid van verzendende instantie als bedoeld in de verordening EU nr. 2020/1784 van de Raad van Europese Unie van 25 november 2020 (EU Betekeningsverordening), een digitaal afschrift van deze dagvaarding, inclusief voormelde dagbepaling,

VERZONDEN AAN DE NAVOLGENDE ONTVANGENDE INSTANTIE

Service of EU Documents, Courts Service Centralised Office

Combined Court Office, The Courthouse

Castlebar, Co.Mayo

F23 YA99

Ierland

deze verzending heeft vandaag via een operationeel veilig en betrouwbaar gedecentraliseerd IT-systeem ter uitwisseling van stukken als bedoeld in art. 5 lid 1 van de Verordening (EU) 2020/1784 van het Europees parlement en de raad van 25 november 2020 plaatsgevonden en is vergezeld van de navolgende stukken:

- Een vertaling van deze dagvaarding in de Engelse taal en
- het aanvraagformulier als bedoeld in de Verordening (EU) nr. 2020/1784 van de Raad van Europese Unie van 25 november 2020, ingevuld in de Engelse taal.

Aan de ontvangende instantie heb ik verzocht om deze dagvaarding, voorzien van een vertaling in de Engelse taal, aan Meta Platforms Ireland Ltd. te betekenen/daarvan kennis te geven op de wijze als onder 5 in het hiervoor genoemde formulier “aanvraag om betekening of kennisgeving van stukken” omschreven, te weten betekening volgens de wet van de aangezochte staat (5.1 formulier).

BOVENDIEN WORDT, TER BETEKENING/KENNISGEVING AAN META PLATFORMS IRELAND LTD., VOORNOEMD,

bB

vandaag een afschrift van deze dagvaarding, inclusief voormelde dagbepaling, met een vertaling daarvan in de Engelse taal door mij, in overeenstemming met artikel 56 lid 3 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en artikel 18 van de genoemde EU Betekeningsverordening, per UPS koeriers gezonden aan het adres van Meta Platforms Ireland Ltd., voornoemd. Het verzonden stuk is voorzien van het in artikel 12 leden 2 en 3 EU Betekeningsverordening genoemde formulier L, opgenomen in bijlage I van de EU Betekeningsverordening.

Meta Platforms Ireland Ltd. kan dit stuk weigeren indien hij niet gesteld is in of niet vergezeld gaat van een vertaling in een van de volgende talen:

- Een taal die Meta Platforms Ireland Ltd. begrijpt, of
- de officiële taal van de aangezochte lidstaat of, indien er verscheidene officiële talen in de aangezochte lidstaat zijn, de officiële taal of één van de officiële talen van de plaats waar de betekening of kennisgeving moet worden verricht.

Als Meta Platforms Ireland Ltd. dit stuk weigert vanwege de taal dan kan dit door binnen twee weken na heden aan mijn kantoor toe te zenden:

- het hiervoor genoemde formulier L. In dit formulier is ook dit recht op weigering vanwege de taal van het stuk beschreven; ofwel.
- een zelf op te stellen verklaring dat de stukken worden geweigerd vanwege de taal waarin het is gesteld.

III) De vennootschap naar Amerikaans recht Meta Platforms Inc., statutair gevestigd te Menlo Park, Californië, Verenigde Staten van Amerika, geregistreerd in het lokale ondernemingsregister Division of Corporations onder nummers 3835815 en 834137-90, van wie geen kantooradres of woonplaats van een bestuurder in Nederland bekend is, kantoorhoudende te (CA 94025) Menlo Park, Californië, Verenigde Staten van Amerika aan het adres 1 Meta Way;

Zodoende heb ik uit kracht van artikel 55 lid 1 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering mijn exploit gedaan aan het parket van de ambtenaar van het openbaar ministerie bij de rechtbank Amsterdam, alwaar ik te 1013 MM AMSTERDAM aan het adres IJdok 163 twee afschriften hiervan en van nader te noemen stukken, telkens voorzien van de vertaling van die stukken in de Engelse taal, inclusief voormelde dagbepaling, heb gelaten aan: aldaar werkzaam en aanwezig.

Verzocht wordt dit exploit, en nader te noemen stukken, voorzien van de vertaling van die stukken in de Engelse taal, aan Meta Platforms Inc. te doen betekenen/kennisgeven overeenkomstig de artikelen 3 tot en met 6 van het Verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke-

bB

en handelszaken van 15 november 1965 (het “Verdrag”), en wel door betekening of kennisgeving met inachtneming van de vormen in de wetgeving van de aangezochte lidstaat voorgeschreven voor de betekening of de kennisgeving van stukken, die in dat land zijn opgemaakt en bestemd zijn voor zich aldaar bevindende personen, waarbij aan de in artikel 6 van het Verdrag bedoelde (centrale) autoriteit voorts verzocht wordt een afschrift van dit exploot te retourneren, vergezeld van de verklaring als bedoeld in artikel 6 van het Verdrag.

Voorts wordt een afschrift van dit exploot en van nader te noemen stuk(ken), voorzien van de vertaling van die stukken in de Engelse taal onverwijld door mij per aangetekende brief gezonden aan het adres van Meta Platforms Inc., voornoemd.

en voorts heb ik in overeenstemming met artikel 10 sub b van het Verdrag inzake de betekening en kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke- en handelszaken van 15 november 1965 onverwijld een afschrift van dit exploot zonder producties, met vertaling daarvan in de Engelse taal, toegezonden aan een daartoe in de staat Californië (Verenigde Staten van Amerika), bevoegde deurwaarder, ambtenaar of andere bevoegde persoon met het verzoek betekening of kennisgeving hiervan te doen verrichten aan het kantooradres van de registered agent van Meta Platforms Inc. met inachtneming van de vormen in de wetgeving van de staat Californië (Verenigde Staten van Amerika) voorgeschreven;

- IV) De vennootschap met beperkte aansprakelijkheid naar Amerikaans recht Meta Platforms Technologies LLC, statutair gevestigd te Menlo Park, Californië, Verenigde Staten van Amerika, geregistreerd met het nummer 201425810300, van wie geen kantooradres of woonplaats van een bestuurder in Nederland bekend is, kantoorhoudende te (CA 94025) Menlo Park, Californië, Verenigde Staten van Amerika aan het adres 1 Meta Way;

Zodoende heb ik uit kracht van artikel 55 lid 1 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering mijn exploot gedaan aan het parket van de ambtenaar van het openbaar ministerie bij de rechtbank Amsterdam, alwaar ik te 1013 MM AMSTERDAM aan het adres IJdok 163 twee afschriften hiervan en van nader te noemen stukken, telkens voorzien van de vertaling van die stukken in de Engelse taal, inclusief voormelde dagbepaling, heb gelaten aan:

aldaar werkzaam en aanwezig.

Verzocht wordt dit exploot, en nader te noemen stukken, voorzien van de vertaling van die stukken in de Engelse taal, aan Meta Platforms Technologies LLC, te doen betekenen/kennisgeven overeenkomstig de artikelen 3 tot en met 6 van het Verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke

bB

stukken in burgerlijke- en handelszaken van 15 november 1965 (het “Verdrag”), en wel door betekening of kennisgeving met inachtneming van de vormen in de wetgeving van de aangezochte lidstaat voorgeschreven voor de betekening of de kennisgeving van stukken, die in dat land zijn opgemaakt en bestemd zijn voor zich aldaar bevindende personen, waarbij aan de in artikel 6 van het Verdrag bedoelde (centrale) autoriteit voorts verzocht wordt een afschrift van dit exploot te retourneren, vergezeld van de verklaring als bedoeld in artikel 6 van het Verdrag.

Voorts wordt een afschrift van dit exploot en van nader te noemen stuk(ken), voorzien van de vertaling van die stukken in de Engelse taal onverwijld door mij per aangetekende brief gezonden aan het adres van Meta Platforms Technologies LLC., voornoemd.

en voorts heb ik in overeenstemming met artikel 10 sub b van het Verdrag inzake de betekening en kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke- en handelszaken van 15 november 1965 onverwijld een afschrift van dit exploot zonder producties, met vertaling daarvan in de Engelse taal, toegezonden aan een daartoe in de staat Californië (Verenigde Staten van Amerika), bevoegde deurwaarder, ambtenaar of andere bevoegde persoon met het verzoek betekening of kennisgeving hiervan te doen verrichten aan het kantooradres van de registered agent van Meta Platforms Technologies LLC. met inachtneming van de vormen in de wetgeving van de staat Californië (Verenigde Staten van Amerika) voorgeschreven;

- V) De vennootschap naar Iers recht Meta Platforms Technologies Ireland Ltd., statutair gevestigd te Dublin, Ierland, ingeschreven in het lokale ondernemingsregister Companies Registration Office Ireland onder nummer 550858, van wie geen kantooradres of woonplaats van een bestuurder in Nederland bekend is, kantoorhoudende te (D04 X2K5) Dublin 4, Ierland aan het adres Merrion Road.

daartoe heb ik uit kracht van artikel 56 lid 2 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en in mijn hoedanigheid van verzendende instantie als bedoeld in de verordening EU nr. 2020/1784 van de Raad van Europese Unie van 25 november 2020 (EU Betekeningsverordening), een digitaal afschrift van deze dagvaarding, inclusief voormelde dagbepaling,

VERZONDEN AAN DE NAVOLGENDE ONTVANGENDE INSTANTIE

Service of EU Documents, Courts Service Centralised Office
Combined Court Office, The Courthouse
Castlebar, Co.Mayo

bB

F23 YA99

Ierland

deze verzending heeft vandaag via een operationeel veilig en betrouwbaar gedecentraliseerd IT-systeem ter uitwisseling van stukken als bedoeld in art. 5 lid 1 van de Verordening (EU) 2020/1784 van het Europees parlement en de raad van 25 november 2020 plaatsgevonden en is vergezeld van de navolgende stukken:

- Een vertaling van deze dagvaarding in de Engelse taal en
- het aanvraagformulier als bedoeld in de Verordening (EU) nr. 2020/1784 van de Raad van Europese Unie van 25 november 2020, ingevuld in de Engelse taal.

Aan de ontvangende instantie heb ik verzocht om deze dagvaarding, voorzien van een vertaling in de Engelse taal, aan Meta Platforms Technologies Ireland Ltd.. te betekenen/daarvan kennis te geven op de wijze als onder 5 in het hiervoor genoemde formulier “aanvraag om betekening of kennisgeving van stukken” omschreven, te weten betekening volgens de wet van de aangezochte staat (5.1 formulier).

BOVENDIEN WORDT, TER BETEKENING/KENNISGEVING AAN Meta Platforms Technologies Ireland Ltd., VOORNOEMD,

vandaag een afschrift van deze dagvaarding, inclusief voormelde dagbepaling, met een vertaling daarvan in de Engelse taal door mij, in overeenstemming met artikel 56 lid 3 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en artikel 18 van de genoemde EU Betekeningsverordening, per UPS koeriers gezonden aan het adres van Meta Platforms Technologies Ireland Ltd., voornoemd. Het verzonden stuk is voorzien van het in artikel 12 leden 2 en 3 EU Betekeningsverordening genoemde formulier L, opgenomen in bijlage I van de EU Betekeningsverordening.

Meta Platforms Technologies Ireland Ltd., kan dit stuk weigeren indien hij niet gesteld is in of niet vergezeld gaat van een vertaling in een van de volgende talen:

- Een taal die Meta Platforms Technologies Ireland Ltd., begrijpt, of
- de officiële taal van de aangezochte lidstaat of, indien er verscheidene officiële talen in de aangezochte lidstaat zijn, de officiële taal of één van de officiële talen van de plaats waar de betekening of kennisgeving moet worden verricht.

Als Meta Platforms Technologies Ireland Ltd., dit stuk weigert vanwege de taal dan kan dit door binnen twee weken na heden aan mijn kantoor toe te zenden:

bB

- het hiervoor genoemde formulier L. In dit formulier is ook dit recht op weigering vanwege de taal van het stuk beschreven; ofwel.
- een zelf op te stellen verklaring dat de stukken worden geweigerd vanwege de taal waarin het is gesteld.

OM:

Op 26 november tweeduizend zesentwintig om 10.00 uur in persoon of vertegenwoordigd door een advocaat te verschijnen ter terechtzitting van de voorzieningenrechter van de rechtbank Amsterdam, team Civiel recht, afdeling handelszaken, alsdan te houden in één van de lokalen van het gerechtsgebouw aan de Parnassusweg 280 te (1076 AV) Amsterdam.

MET AANZEGGING DAT:

- indien een gedaagde niet in persoon of bij advocaat verschijnt en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechter verstek tegen die gedaagde zal verlenen en de hierna omschreven vordering zal toewijzen, tenzij deze hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt;
- indien ten minste één van de gedaagden in het geding verschijnt en het griffierecht tijdig heeft voldaan, tussen alle partijen één vonnis zal worden gewezen, dat als een vonnis op tegenspraak wordt beschouwd;
- bij verschijning in het geding van ieder van de gedaagden een griffierecht zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;
- de hoogte van de griffierechten is vermeld in de meest recente bijlage behorend bij de Wet griffierechten burgerlijke zaken, die onder meer is te vinden op de website: www.kbvg.nl/griffierechtentabel
- van een persoon die onvermogen is, een bij of krachtens de wet vastgesteld griffierecht voor onvermogenen wordt geheven, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:
 - een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel

bB

- ii. een verklaring van het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel e, van de Wet op de rechtsbijstand waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de inkomens bedoeld in de algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 35, tweede lid, van die wet;
- f. van gedaagden die bij dezelfde advocaat verschijnen en gelijklopende conclusies nemen of gelijklopend verweer voeren, op basis van artikel 15 van de Wet griffierechten burgerlijke zaken slechts eenmaal een gezamenlijk griffierecht wordt geheven;

Dat de eisende en de gedaagde partijen verplicht zijn om de feiten die van belang zijn voor de beslissing van de rechter volledig en naar waarheid aan te voeren;

Dat de rechter de gestelde feiten of rechten die door een partij zijn gesteld en door de wederpartij niet of niet voldoende zijn betwist, als vaststaand moet beschouwen, behoudens zijn bevoegdheid bewijs te verlangen, zo vaak aanvaarding van de stellingen zou leiden tot een rechtsgevolg dat niet ter vrije bepaling van partijen staat;

MET MEDEDELING DAT:

requirante, op straffe van niet-ontvankelijkheid, binnen twee dagen na de dag van dagvaarding, het exploit van dagvaarding ter griffie indient en gelijktijdig aantekening maakt van deze dagvaarding in het centraal register voor collectieve acties als bedoeld in artikel 305a, zevende lid, van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek, te vinden op www.rechtspraak.nl/Registers/centraal-register-voorcollectieve-vorderingen. De aantekening zal vergezeld gaan van een uittreksel van de dagvaarding.

TENEINDE alsdan en aldaar tegen zich als gedaagden namens eiser te horen eisen als volgt:

bB

Inhoud

1	Inleiding	13
2	Partijen	13
2.1	De Consumentenbond	13
2.2	Meta	13
3	Feiten	14
3.1	De Meta-bril	14
3.2	Informatievoorziening bij installatie van de Meta-bril.....	14
3.3	Functies van de Meta-bril	15
3.3.1	De camera-functie van de Meta-bril.....	15
3.3.2	Meta AI.....	17
3.3.3	Gebruik van gegevens voor training AI-systemen	18
3.4	Doorgifte van gegevens aan derden	20
4	Juridisch kader	21
4.1	Inleiding.....	21
4.2	Meta is verwerkingsverantwoordelijke	22
4.2.1	Verwerkingsverantwoordelijkheid voor doorgiftes naar en verwerkingen op servers	22
4.2.2	Verwerkingsverantwoordelijkheid voor AI-verwerkingen, inclusief opnames.....	23
4.2.3	Gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid	24
4.2.4	Verantwoordingsplicht.....	24
4.3	Meta faciliteert heimelijk filmen	25
4.3.1	Toestemming die consumenten opvragen is onvoldoende	25
4.4	Verwerking van persoonsgegevens voor AI-training	28
4.4.1	Gerechtvaardigd belang	28
4.4.2	Verdere verwerking	30
4.5	Doorgifte	31
4.6	Gegevensbescherming door ontwerp en standaardinstellingen	32
4.7	Informatievoorziening ontbreekt	33
4.8	Territoriale toepasselijkheid AVG	35
4.9	Gevolgen fundamentele rechten	36
4.10	Onrechtmatige daad.....	37
4.10.1	Nalaten om maatregelen te treffen	37
4.10.2	Art. 6:166 BW.....	38
5	Ontvankelijkheid consumentenbond	39
5.1	Eisen ex art. 1018c lid 1 Rv	39
5.2	De ontvankelijkheidseisen van art. 3:305a BW (art. 1018c lid 1 sub d Rv)	40

bB

5.2.1	Het verlichte regime is van toepassing.....	40
5.2.2	Eisen ex art. 3:305a lid 1 en lid 2 (aanhef) BW	40
5.2.3	Eisen ex art. 3:305a lid 2 sub c & d, aanhef en onder 7 & 8 BW	42
5.2.4	Eisen ex art. 3:305a lid 3 BW	42
6	Spoeisend belang	43
7	Bekende verweren	43
8	Bevoegdheid	44
9	Toepasselijk recht	44
10	Nadere toelichting op de vorderingen.....	45
	Producties	50

DEFINITIELIJST	
Afkorting/definitie	Toelichting
AI Act	Verordening artificiële intelligentie Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie
AI-training	Het gebruiken van (persoons)gegevens voor het trainen, ontwikkelen, verbeteren, testen en evalueren van AI-systemen of AI-modellen
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
App	Een mobiele applicatie, zoals Snapchat, Instagram of Spotify
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG
BW	Burgerlijk Wetboek
Content	Alle inhoud die via sociale media wordt gedeeld, zoals berichten, foto's en video's
DMA	Digital Markets Act Verordening (EU) 2022/1925 betreffende betwistbare en eerlijke markten in de digitale sector
EDPB	European Data Protection Board (Europees Comité voor gegevensbescherming)
EHRM	Europees Hof voor de Rechten van de Mens
e-Privacyrichtlijn	Richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie Richtlijn 2002/58/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2002 betreffende de verwerking van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de sector elektronische communicatie
EVRM	Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens
EU	Europese Unie
EER	Europese Economische Ruimte
Gedupeerden	Benadeelde personen voor wier belangen in deze procedure wordt opgekomen

bB

Handvest	Handvest van de grondrechten van de Europese Unie
HvJEU	Hof van Justitie van de Europese Unie
Livestreams	Rechtstreekse uitzendingen van beeld- en/of geluidsmateriaal die via een onlinedienst in real time met anderen worden gedeeld en onmiddellijk door andere gebruikers kunnen worden bekeken
Meta	Meta Platforms Ireland Ltd., Meta Platforms Inc., Facebook Netherlands B.V., Meta Platforms Technologies LLC en Meta Platforms Technologies Ireland Ltd
Meta-bril	De door Meta aangeboden brillen, waaronder de Meta Glasses en de in samenwerking met Ray-Ban en Oakley uitgebrachte brillen, die beschikken over camera-, microfoon- en/of AI-functionaliteiten
Meta AI	Het door Meta aangeboden AI-systeem dat wordt gebruikt in samenhang met onder meer de Meta-bril en waarvoor Meta (persoons)gegevens verwerkt die bij het gebruik van de Meta-bril worden verzameld
Meta AI-app	De door Meta aangeboden mobiele applicatie die wordt gebruikt voor het koppelen, beheren en configureren van de Meta-bril, het opslaan en bekijken van met de Meta-bril gemaakte beelden en opnamen en het gebruik van Meta AI
MPT	Meta Platforms Technologies, waaronder Meta Platforms Technologies, LLC en Meta Platforms Technologies Ireland Limited
Omstanders	Natuurlijke personen anders dan de consument van de Meta-bril van wie beeld-, geluids- of andere persoonsgegevens met behulp van de Meta-bril kunnen worden verwerkt
Stories	Een functie waarmee gebruikers foto's, video's en andere content kunnen delen die gedurende 24 uur zichtbaar is voor andere gebruikers voordat deze automatisch verdwijnt
Tw	Telecommunicatiewet
Verdrag	Verdrag inzake de betekening en de kennisgeving in het buitenland van gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken in burgerlijke- en handelszaken van 15 november 1965

bB

1 INLEIDING

1. Meta startte onlangs een charmeoffensief om de controverse rond haar “gluurbril” het hoofd te bieden. Anders dan Meta beweert, gaat het niet om een bril met wat extra, handige functies. Het is een camera vermomd als bril, waarmee heimelijk opnames gemaakt kunnen worden. Geen *eyeware*, maar *spyware*. Meta verwerkt daarbij persoonsgegevens, zonder de vereiste grondslag. Terecht waarschuwt de AP dat het filmen van anderen met de Meta-bril vrijwel altijd in strijd is met de AVG.¹
2. Met de razendsnelle opmars van de Meta-bril vrezende omstanders niet alleen dat zij ongewild op foto- en videobeelden terechtkomen, maar ook trainingsmateriaal worden voor Meta AI. De gegevens die Meta verzamelt bij het gebruik van Meta AI met de Meta-bril worden standaard gebruikt om de AI-systemen van Meta te trainen. Meta gebruikt ook de gegevens van nietsvermoedende omstanders als trainingsmateriaal voor Meta AI.
3. Meta handelt met dit alles onder meer in strijd met de AVG en het fundamentele recht op privéleven en gegevensbescherming. De Consumentenbond wil via dit kort geding voorzieningen treffen waarmee de onrechtmatige handelwijze van Meta wordt beëindigd.

2 PARTIJEN

2.1 De Consumentenbond

4. De Consumentenbond is een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid die opkomt voor de belangen van consumenten, onder meer door onderzoek, informatieverstrekking, advisering en het voeren van rechtszaken. Zie hierover ook par. 5.2. In deze procedure komt de Consumentenbond op voor de bescherming van de privacy van consumenten.

2.2 Meta

5. Meta Platforms Inc. is het Amerikaanse technologieconcern achter onder meer Messenger, Whatsapp, Facebook en Instagram. Het bedrijf wordt door oprichter en CEO Mark Zuckerberg geleid en telt wereldwijd zo’n 3,6 miljard dagelijks actieve gebruikers.² Meta Platforms Ireland Ltd. is een dochteronderneming van Meta Platforms Inc. Zij is verantwoordelijk voor de verwerking van persoonsgegevens voor diensten van Meta in de EU.
6. Facebook Netherlands B.V. verleent diensten met betrekking tot marketing en verkoopondersteuning, gerelateerd aan advertentieverkoop. Facebook Netherlands B.V. levert een substantiële bijdrage aan de operationele activiteiten en commerciële ontwikkeling van de gehele Meta-groep. Meta Platforms Inc. is het moederbedrijf van Facebook Netherlands.
7. Meta Platforms Technologies Ireland Limited is opgericht op 10 oktober 2014 en is gevestigd in Dublin, Ierland. Meta Platforms Technologies LLC vormt de Amerikaanse tegenhanger van de Ierse entiteit. Beide entiteiten (gezamenlijk: “MPT”) maken deel uit van de Meta-groep, waarvan Meta Platforms Inc. het moederbedrijf is. De Meta-bril is een product van MPT.³

¹ Autoriteit Persoonsgegevens, ‘AP waarschuwt gebruikers camerabrillen dat filmen van anderen vrijwel altijd verboden is’, autoriteitpersoonsgegevens.nl, 22 september 2026.

² Meta, ‘Meta Reports Second Quarter 2026 Results’, investor.atmeta.com, 30 juli 2025.

³ Meta, ‘Definitie van producten van Meta Platforms Technologies’, meta.com.

8. Meta heeft een uitgebreide geschiedenis van overtredingen van Europese technologie- en privacywetgeving met boetes voor onder meer illegale gegevensoverdracht van Europese Facebook-gebruikers naar Amerikaanse servers,⁴ machtsmisbruik op Facebook Marketplace,⁵ tekortkomingen over een datalek dat 29 miljoen Facebook-accounts raakte,⁶ misleidende praktijken bij de introductie van betaalde accounts,⁷ en het “pay-or-okay”-model.⁸

3 FEITEN

3.1 De Meta-bril

9. In 2025 verkocht Meta meer dan 7 miljoen AI-brillen wereldwijd.⁹ De Meta-bril is beschikbaar in verschillende monturen (**Productie 1a**).¹⁰ Meta biedt zowel ‘gewone’ brillen als zonnebrillen aan. Naast de Meta Glasses heeft Meta ook verschillende monturen uitgebracht in samenwerking met Ray-Ban en Oakley, waarvoor ook glazen op sterkte beschikbaar zijn.¹¹ Al deze brillen worden in deze dagvaarding aangeduid als de Meta-bril. De monturen van de Meta-bril zijn bijna niet te onderscheiden van reguliere brillen (**Productie 1b**). Een gemiddelde, goed oplettende omstander weet niet of sprake is van een Meta-bril met alle ingebouwde functionaliteiten of een gewone bril.¹²
10. Anders dan een reguliere bril, heeft de Meta-bril verschillende functionaliteiten, waaronder een camera (§3.3.1), speakers, een microfoon, een LED-lampje en verschillende knoppen (**Productie 2**). Daarnaast is de Meta-bril verbonden met Meta AI (§3.3.2).

3.2 Informatievoorziening bij installatie van de Meta-bril

11. Voor de installatie en het gebruik van de Meta-bril is het downloaden van de Meta AI-app vereist. Zonder verbinding met de Meta-AI app werkt de Meta-bril niet. Het gehele installatieproces is inzichtelijk gemaakt in **Productie 3**. Met het installeren van de bril moet de gebruiker akkoord gaan met een veelvoud aan voorwaarden en verklaringen, waaronder: Meta’s Servicevoorwaarden d.d. 1 januari 2025 (**Productie 4**); de aanvullende Servicevoorwaarden van MPT d.d. 12 september 2026 (**Productie 5**); de Servicevoorwaarden van Meta AI (EU) d.d. 13 mei 2026 (**Productie 6**); Meta’s privacybeleid d.d. 23 juli 2026 (**Productie 7**); Meta’s privacyverklaring voor AI glasses met spraak d.d. 22 juli 2025 (**Productie 8**); het aanvullend privacybeleid van MPT d.d. 12 oktober 2026 (**Productie 9**) en informatie over gegevens die naar partners worden gestuurd (**Productie 10**).
12. De relevante informatie voor consumenten is dus verdeeld over allerlei verschillende pagina’s. Bij de installatie van de Meta-bril wordt via een link verwezen naar Meta’s privacyverklaring

⁴ NOS, ‘Europese boete van 1,2 miljard voor Meta vanwege gegevensoverdracht Facebook-leden’, nos.nl, 22 mei 2023.

⁵ NOS, ‘Facebook krijgt megaboete van de EU voor opdringen van Marketplace’, nos.nl, 14 november 2024.

⁶ Irish Data Protection Commission, ‘Irish Data Protection Commission fines Meta €251 Million’, dataprotection.ie, 17 december 2024.

⁷ S. Bierling, ‘EU-consumententoezichthouders spreken Meta aan op informatieverstrekking bij introductie betaalde accounts’, acm.nl, 22 juli 2024.

⁸ Europese Commissie, ‘Techgiganten Apple en Meta krijgen miljoenen EU-boetes’, netherlands.representation.ec.europa.eu, 23 april 2025.

⁹ Scott Hayden, ‘Meta Sold Over 7 Million Smart Glasses Last Year, Effectively Tripling Sales in 2025 Alone’, roadtovr.com, 12 februari 2026.

¹⁰ Meta, ‘AI glasses shoppen: Ontdek AI glasses die geavanceerde technologie combineren met een iconische stijl’, meta.com.

¹¹ Meta, ‘AI glasses op sterkte: Een combinatie van stijl en functie met corrigerende glazen die volledig op jou zijn afgestemd’, meta.com.

¹² **Productie 26**, p. 40.

voor AI glasses met spraak, de Servicevoorwaarden van Meta AI en informatie over gegevens die naar partners worden gestuurd. Om een volledig beeld te krijgen van de verwerkingen van Meta moeten consumenten tussen deze wirwar aan documenten navigeren.

3.3 Functies van de Meta-bril

3.3.1 De camera-functie van de Meta-bril

13. Op de “AI glasses”-pagina van haar website promoot Meta een van de populairste functies van de Meta-bril: de mogelijkheid om foto’s en video’s te maken (**Productie 12b**). Rechts in het frame bevindt zich een camera met een diameter van enkele millimeters (**Productie 2**). De drager van de Meta-bril kan beelden maken i) door op de knop (“capture button”) op de linker poot te drukken of ii) door de spraakbediening van de bril te activeren met “Hey Meta” of iii) door op de AI-knop te drukken en daarna instructie te geven om een foto of video te maken.
14. De Meta-bril kan 3 minuten aaneengesloten filmen. Er is geen beperking ten aanzien van de locatie of plaats waar de camerafunctie kan worden geactiveerd. Op alle denkbare locaties kan de camera worden ingeschakeld, waaronder gevoelige omgevingen zoals artspraktijken, ziekenhuizen, kerken, moskeeën, synagogen en vluchtelingencentra. Dit geldt ook voor omgevingen met veel kinderen, zoals speeltuinen, scholen of kinderdagverblijven. Ook op recreatieve locaties zoals sauna’s of (naakt)stranden kan heimelijk worden gefilmd.¹³

3.3.1.1 Het LED-lampje

15. Bij het maken van opnames activeert het systeem een LED-lampje. Daarnaast speelt de Meta-bril een geluid af dat alleen hoorbaar is voor de gebruiker van de Meta-bril.¹⁴ Bij foto’s knippert het LED-lampje kort tijdens het maken van de opname, bij video’s blijft het lampje knipperen zolang de opname voortduurt.¹⁵
16. Omstanders kunnen het lampje alleen zien als zij dichtbij de Meta-bril staan. De gebruiker van de Meta-bril moet de omstander recht aankijken. In de publieke ruimte is hier doorgaans geen sprake van. Uit onderzoek van de Consumentenbond¹⁶ en van de Hamburgse gegevensbeschermingsautoriteit volgt dat het LED-lampje in veel situaties, waaronder buiten en in direct zonlicht, slecht zichtbaar is.¹⁷ Bovendien vermijden mensen juist steeds vaker oogcontact, zitten op hun telefoon of sluiten zich af met een koptelefoon of oortjes.
17. Opnames maken met de Meta-bril is door het ontwerp van het montuur inherent heimelijk. Daarmee onderscheidt de Meta-bril zich van bijvoorbeeld een reguliere camera of smartphone. Toch gaan sommige gebruikers verder door het LED-lampje te bedekken of te verwijderen.
18. Volgens Meta wordt de camera uitgeschakeld als het LED-lampje is gemanipuleerd.¹⁸ Onderzoek van de Consumentenbond en de Hamburgse gegevensbeschermingsautoriteit laat zien dat dit ineffectief is. Het LED-lampje kan nog steeds worden bedekt zonder dat de camera

¹³ **Productie 26**, p. 38.

¹⁴ Meta, ‘Meta’s AI Glasses: Your Questions Answered’, about.fb.com, 7 juli 2026.

¹⁵ Meta, ‘Privacyinstellingen voor Meta AI Glasses’, meta.com (**Productie 11**).

¹⁶ Consumentenbond, ‘Camerabril gevaar voor de privacy, Consumentenbond wil verbod’, consumentenbond.nl, 10 september 2026.

¹⁷ **Productie 26**, p. 32.

¹⁸ Meta, ‘Privacy, ingebouwd in elke bril’, meta.com.

bB

wordt uitgeschakeld.¹⁹ Het systeem van Meta controleert ook enkel bij aanvang van de opname of het LED-lampje bedekt is. Wordt het lampje later bedekt, dan blijft de Meta-bril filmen.²⁰

19. Meta doet verder een beroep op de verantwoordelijkheid van de gebruiker van de Meta-bril. Op basis van de Servicevoorwaarden is het niet toegestaan het product te manipuleren.²¹

3.3.1.2 Heimelijk filmen of fotograferen

20. De Meta-bril heeft in korte tijd maatschappelijke bekendheid gekregen vanwege de heimelijke opnames die consumenten met de bril maken. In een Telegram-groep met de naam “Hard genieten” worden dagelijks intieme beelden van vrouwen gedeeld met 32.000 groepsleden.²² De Meta-bril wordt vanwege alle controverse ook wel “gluurbril” genoemd.
21. Met een Meta-bril wordt om verschillende redenen heimelijk gefilmd:
- a. anders dan bij een reguliere camera of smartphone, hoeven gebruikers van de Meta-bril om te filmen geen apparaat vast te houden, omhoog te houden of te richten. Omstanders realiseren zich daardoor niet dat iemand een opname maakt;
 - b. de Meta-bril is bijna niet te onderscheiden van een gewone bril (**Productie 1b**);
 - c. de Meta-bril kan van verre afstand scherpe beelden maken door de hoge resolutie van de camera;²³
 - d. uit onderzoek blijkt dat het LED-lampje meestal niet zichtbaar is en makkelijk is te manipuleren,²⁴ ook na de update van Meta. Journalisten van de Volkskrant slaagden erin het LED-lampje te bedekken met behulp van een Post-it.²⁵
22. Meta weet dit alles ook. Tijdens het installatieproces van de bril worden consumenten gewezen op de gevaren voor de privacy van anderen (**Productie 3**). Consumenten moeten hiermee rekening houden door te controleren of mensen zich er wel van bewust zijn dat er met de Meta-bril opnames (kunnen) worden gemaakt en door omstanders het LED-lampje te laten zien. Meta maakte een gluurbril en waarschuwt vervolgens voor gluren.
23. De AP waarschuwt consumenten van camerabrillen dat het niet zonder meer is toegestaan om mensen te filmen en deze beelden op het internet te zetten. De AP benadrukt verder dat heimelijk filmen strafbaar kan zijn.²⁶
24. Het LED-lampje kan niet dienen als indicatie dat er gefilmd *zal* worden. Een werkend LED-lampje kan alleen dienen als indicatie dat op dat moment een opname plaatsvindt. Het LED-lampje geeft geen informatie over de verwerking van persoonsgegevens, of dat deze gegevens

¹⁹ **Productie 26**, p. 32.

²⁰ **Productie 26**, p. 32.

²¹ **Productie 5**, p. 4.

²² De Telegraaf, ‘Honderden Nederlandse vrouwen stiekem gefilmd met camerabril, zelfs creepshots van seksfeesten op grote schaal gedeeld’, telegraaf.nl, 19 augustus 2026.

²³ Consumentenbond, ‘Camerabril gevaar voor de privacy, Consumentenbond wil verbod’, consumentenbond.nl, 10 september 2026.

²⁴ Consumentenbond, ‘Camerabril kan stiekem filmen, ondanks ‘privacy-updates’, consumentenbond.nl, 10 september 2026; Ruben Priester, ‘Voor een paar euro onzichtbaar filmen? Dit trucje maakt Meta Glasses ineens eng’, bright.nl, 2 augustus 2026.

²⁵ Tom Lelieveldt & Frank Rensen, ‘Slimme camerabrillen zijn in opmars, maar zeer omstreken. Wat kunnen ze en wat mag eigenlijk?’, volkskrant.nl, 24 September 2026.

²⁶ Autoriteit Persoonsgegevens, ‘Camerabril’, autoriteitpersoonsgegevens.nl.

bB

worden gebruikt om de AI-modellen van Meta te trainen.²⁷ Meta legt de verantwoordelijkheid om de relevante toestemmingen te verkrijgen en kennisgevingen te verstrekken volledig bij de gebruiker van de bril.²⁸

3.3.1.3 Verwerking van gemaakte beelden

25. De beelden worden volgens het aanvullende privacybeleid lokaal op de bril opgeslagen, totdat zij zijn geüpload naar de app.²⁹ Dit gebeurt automatisch.
26. Wanneer beelden naar de Meta AI-app worden geüpload, verschijnen ze eerst in hun originele resolutie in een map binnen de Meta AI-app. In de Meta AI-app maakt Meta verschillende aanpassingen aan de beelden, zoals het bijsnijden ter verbetering van de compositie. Daarna worden de beelden opgeslagen in de Downloads map op de smartphone van de gebruiker.³⁰
27. De gemaakte beelden worden door Meta verzameld in de volgende situaties:³¹ i) wanneer cloudverwerking is ingeschakeld in de Meta AI-app. In dit geval worden met de Meta-bril gemaakte beelden automatisch naar de Meta AI-app geüpload; ii) wanneer de gebruiker via de Meta-bril communiceert met Meta AI. In dat geval worden beelden gedeeld met Meta AI om de vragen van de gebruiker te kunnen beantwoorden; iii) wanneer de gebruiker beelden uploadt naar bepaalde Meta-diensten, zoals Facebook of Instagram.
28. Het is verder mogelijk om te *livestreamen* naar bijvoorbeeld Facebook en Instagram. Hierbij maakt de Meta-bril een directe koppeling met de Meta-platforms. In dat geval worden de video-beelden verwerkt via het betreffende platform.³²

3.3.2 *Meta AI*

29. De Meta-bril bevat een geïntegreerde AI-assistent, Meta AI. De tool is geïntegreerd in verschillende Meta-diensten, waaronder Facebook, Instagram, WhatsApp en Messenger. Meta AI is ook beschikbaar als losstaande chatbot op de website www.meta.ai.³³
30. Consumenten communiceren met Meta AI via stem. De gebruiker activeert spraakbediening met het wekwoord “Hey Meta”. Na activatie kan de gebruiker een vraag of opdracht voorleggen.
31. Zo is het mogelijk om informatie op te vragen, foto’s en video’s te maken, muziek af te spelen en te bellen en chatten via stembediening. Consumenten kunnen daarnaast opdrachten geven en vragen stellen, waarbij Meta AI audio en, afhankelijk van de functie, beelden van de omgeving verwerkt. Meta AI kan onder meer beschrijvingen geven van de omgeving van de gebruiker en gesprekken en tekst vertalen (**Productie 12a**).
32. Een gebruiker kan bijvoorbeeld vragen: “Hey Meta, beschrijf wat ik zie.”³⁴ Meta AI analyseert dan de omgeving van de gebruiker en geeft via de speakers in de bril een omschrijving van de

²⁷ Autoriteit Persoonsgegevens, ‘AP waarschuwt gebruikers camerabrillen dat filmen van anderen vrijwel altijd verboden is’, autoriteitpersoonsgegevens.nl, 22 september 2026.

²⁸ **Productie 5**, p. 4.

²⁹ **Productie 9**, p. 17-18.

³⁰ **Productie 26**, p. 12.

³¹ **Productie 9**, p. 17-18.

³² **Productie 9**, p. 18.

³³ Internet Matters, ‘What is Meta AI’, internetmatters.org.

³⁴ Meta, ‘Meta AI vragen stellen over wat je ziet op AI glasses’, meta.com.

omgeving. De analyse van de omgeving gebeurt ook bij vragen als “Hey Meta, hoe hoog is dit gebouw?” of “Hey Meta, kun je een liedje aanzetten dat past bij de omgeving waar ik nu ben?”. Bij dergelijk gebruik van Meta AI verwerkt Meta foto- en video-opnames.

33. Bij het maken van opnames ten behoeve van de beantwoording van vragen door Meta AI is bij de tweede generatie Meta-brillen géén LED-lampje zichtbaar. Bij de eerste generatie Meta-brillen is slechts een heel zwak LED-lampje zichtbaar.³⁵
34. Deze functies zijn mogelijk doordat de Meta-bril verbonden moet zijn met de Meta AI-app.³⁶ Uit het Aanvullend privacybeleid volgt dat de verzamelde gegevens onder meer worden gebruikt “om een relevantere en nuttigere service te bieden”.³⁷ Volgens Meta worden bij gebruik van Meta AI op de Meta-bril in ieder geval spraakinteracties verwerkt, waaronder stemopnames, teksttranscripten hiervan, gegevens met betrekking tot spraakinteracties, de hardwareversie van de bril en de duur van de audio. De opnamen en transcripties worden voornamelijk gebruikt om verzoeken te verwerken en uit te voeren.³⁸ Spraakinteracties omvatten *“dingen die je zegt tijdens het gebruik van onze spraakservices, zoals spraakbediening of de Meta AI-service, met Meta-wearableproducten, inclusief als je onze spraakservices per ongeluk activeert”*.³⁹
35. Verder volgt uit het Privacybeleid van Meta dat bij interacties met Meta AI ook de prompts, antwoorden, informatie uit gekoppelde apps van derden, feedback en gegevens voor personalisatie worden verwerkt.⁴⁰ Ten behoeve van personalisatie worden verder verwerkt: de activiteit van de gebruiker (waaronder gecreëerde content, gemaakte beelden en berichten), vrienden en volgers, informatie vanuit de verschillende apparaten van de gebruiker (waaronder het apparaattype en locatiegegevens) en informatie van derde partijen (waaronder gebruikte apps, bezochte websites en gemaakte aankopen).⁴¹

3.3.3 Gebruik van gegevens voor training AI-systemen

36. Meta heeft in april 2025 publiekelijk aangekondigd haar AI-systemen met interacties met Meta AI te gaan trainen.⁴² Ook uit het privacycentrum⁴³ en het transparantiecentrum⁴⁴ van Meta volgt dat interacties met Meta AI worden gebruikt als trainingsgegevens. Volgens Meta is via informatie over de interacties van mensen “een doorlopende verbetering van AI-functies mogelijk”.⁴⁵ Meta erkent dat ze niet alleen gegevens van consumenten van de Meta-bril gebruikt, maar ook van omstanders, waaronder kinderen.⁴⁶ Met andere woorden: iedereen kan potentieel trainingsmateriaal voor Meta AI zijn.

³⁵ **Productie 26**, p. 31.

³⁶ Meta, ‘How to set up AI glasses’, meta.com (**Productie 13**).

³⁷ **Productie 9**, p. 19-20.

³⁸ **Productie 8**, p. 2.

³⁹ **Productie 8**, p. 1.

⁴⁰ **Productie 7**, p. 8.

⁴¹ **Productie 7**, p. 14.

⁴² Meta, ‘Making AI Work Harder for Europeans’, about.fb.com, 14 april 2025.

⁴³ Meta, ‘How Meta uses information for generative AI models and features’, facebook.com (**Productie 14**).

⁴⁴ Meta, ‘AI bij Meta: transparantie over onze trainingsgegevens’, transparency.meta.com (**Productie 15**).

⁴⁵ **Productie 15**.

⁴⁶ **Productie 14**: “Even if you don’t use our Products or have an account, we may still process information about you to develop and improve AI at Meta. [...] This could include information about people who are under 18 years old.”

bB

37. Spraakopnamen van interacties met Meta AI worden standaard opgeslagen in de Meta AI-app. De gebruiker moet de opslag actief uitschakelen via een opt-out. Opgeslagen spraakopnamen worden volgens Meta maximaal één jaar bewaard voor productverbetering. Opnamen van gedetecteerde onbedoelde activeringen worden volgens Meta binnen 90 dagen verwijderd.
38. Uit de Servicevoorwaarden van Meta AI volgt dat eenmaal gedeelde informatie blijvend wordt opgeslagen. Meta adviseert consumenten om geen informatie over gevoelige onderwerpen te verstrekken.⁴⁷ In de Servicevoorwaarden van Meta AI is verder opgenomen dat Meta interacties met Meta AI “in sommige gevallen” beoordeelt.⁴⁸
39. Meta’s privacybeleid noemt dat zij gegevens verwerkt voor van het aanbieden van AI-diensten, waaronder “collecting, storing and, where relevant, sharing, profiling, reviewing and curating, and in some instances not only automated processing, but also manual (human) reviewing”.⁴⁹ De verwerking baseert Meta op de grondslag uitvoering van een overeenkomst.⁵⁰
40. Meta behoudt zich in de voorwaarden te allen tijde het recht toe “om services en functies van Meta aan te bieden, te onderhouden en te verbeteren” en alle informatie te gebruiken die consumenten verstrekken bij het gebruik van Meta AI, waaronder “tekst, documenten, afbeeldingen of opnamen, afhankelijk van de integratie”.⁵¹ In werkelijkheid moet de eindgebruiker zich actief afmelden voor deze gegevensverwerkingen.
41. Meta stelt dat persoonsgegevens worden verwijderd uit beelden voordat deze worden gebruikt voor het verbeteren van haar AI-systemen.⁵² De Hamburgse gegevensbeschermingsautoriteit heeft in haar onderzoek niet met zekerheid kunnen vaststellen of gezichten onherkenbaar worden gemaakt voordat beelden worden doorgegeven aan Meta.⁵³
42. Uit Meta’s privacybeleid volgt dat Meta gegevensverwerkingen ten behoeve van ontwikkeling en verbetering van Meta AI baseert op de grondslag gerechtvaardigd belang.⁵⁴ De gegevens omvatten alle interacties met Meta AI en gerelateerde metadata. Het belang van Meta om deze gegevens te verwerken is gelegen in het belang van Meta zelf en derden bij AI-training.
43. Uit onderzoek van twee Zweedse kranten bleek begin 2026 dat met Meta-brillen opgenomen beelden werden bekeken door medewerkers van een door Meta ingehuurd bedrijf in Kenia. De medewerkers werden ingeschakeld om de AI-functies van de bril te verbeteren. De door Meta gedeelde beelden waren soms zeer persoonlijk.⁵⁵ De Zweedse kranten vroegen Meta hoe lang spraakopnamen en videobeelden worden bewaard. Meta wilde daarop geen antwoord geven.⁵⁶

⁴⁷ **Productie 6**, p.3. “Wanneer er informatie wordt gedeeld met AI’s, zullen de AI’s die informatie van tijd tot tijd bewaren en gebruiken. Deel geen informatie waarvan je niet wilt dat de AI’s die gebruiken en bewaren, zoals gegevens over gevoelige onderwerpen.”

⁴⁸ **Productie 6**, p.3. “In sommige gevallen zal Meta je interacties met AI’s beoordelen, inclusief de content van je gesprekken met of berichten aan AI’s, en deze beoordeling kan geautomatiseerd of handmatig (menselijk) zijn.”

⁴⁹ **Productie 7**, p. 50.

⁵⁰ **Productie 7**, p. 49.

⁵¹ **Productie 6**, p.2.

⁵² Meta, ‘Storing visual data from AI experiences’, meta.com (**Productie 16**).

⁵³ **Productie 26**, p. 13.

⁵⁴ **Productie 7**, p. 63 e.v.

⁵⁵ Laurens Verhagen, ‘Op de wc, tijdens de seks: Meta’s AI-bril filmt alles – en Keniaanse medewerkers kijken mee’, volkskrant.nl, 6 maart 2026.

⁵⁶ Svenska Dagbladet, ‘She Came Out of the Bathroom Naked, Employee Says’, svd.se, 27 februari 2026.

44. Het delen van spraakopnames voor de verbetering van de producten van Meta staat standaard aan (**Productie 3**). Tot 25 september 2026 was er voor het delen van visuele gegevens van AI-ervaringen voor productverbetering voor consumenten géén opt-out mogelijkheid.⁵⁷ Momenteel staat het delen van visuele gegevens voor productverbetering standaard ingeschakeld bij de installatie van de bril (**Productie 3**).
45. Voor na 27 mei 2025 gemaakt bezwaar tegen verwerking van gegevens voor de training van AI-systemen geldt dat dat alleen toepasselijk is op de toekomstige training van AI-systemen. AI-training die al heeft plaatsgevonden wordt hiermee niet ongedaan gemaakt.⁵⁸

3.4 Doorgifte van gegevens aan derden

46. Uit Meta's privacybeleid volgt dat gegevens door Meta intern wereldwijd worden gedeeld met andere vestigingen en datacentra. Extern deelt Meta de gegevens met "*partners, measurement vendors, service providers and other third parties*".⁵⁹ Deze gegevens omvatten ook interacties die consumenten hebben met Meta AI, zoals "*prompts that can include questions, messages, media and other information that you or others share with or send to these features*".⁶⁰ Wie de partijen zijn waarmee Meta deze gegevens deelt, specificeert Meta nergens. Ook specificeert Meta niet alle landen waar gegevens naar worden doorgegeven. In plaats daarvan volstaat Meta met de vage bewoordingen "amongst others" en "other countries".⁶¹
47. Uit het Aanvullend privacybeleid van MPT en de Meta AI Servicevoorwaarden blijkt dat gegevens van de Meta-bril in elk geval worden gedeeld met partners, de fabrikant van de Meta-bril Luxottica, externe verkopers en serviceproviders en machinelearning en getrainde beoordelaars.
48. Uit het Aanvullend privacybeleid van MPT blijkt dat bij het inschakelen van de Meta AI-service gegevens met derden kunnen worden gedeeld.⁶² Gegevens worden "soms naar partners gestuurd om betere antwoorden te genereren" (**Productie 3**). Deze gegevens omvatten de prompts die aan Meta AI worden gestuurd, en contextuele informatie zoals de regio en interesses van de consumenten. Deze informatie wordt gedeeld met i) Finnhub, Microsoft en Brave, ii) andere (niet nader genoemde) partners, iii) externe apps en diensten die worden gekoppeld met Meta AI, zoals Spotify en iv) een webbrowser, die kan worden gebruikt "to perform actions for [the user]".⁶³ Volgens Meta's AI Servicevoorwaarden is het de gebruiker die Meta de instructie geeft om informatie met partners te delen, door een vraag te stellen aan Meta AI.⁶⁴ Deze verwerking baseert Meta op de grondslag uitvoering van een overeenkomst.⁶⁵
49. Bij gebruik van Meta AI slaat Meta spraakopnames standaard op. Meta benut de gegevens voor productverbetering. Meta noemt zoal het "helpen om een breed scala aan spraakpatronen en -zinnen in de loop der tijd beter te begrijpen en er nauwkeuriger op te reageren". De

⁵⁷ Ben Shimkus & Katie Notopoulos, 'Meta smart glasses have a new AI-training opt-out', businessinsider.com, 25 september 2026.

⁵⁸ **Productie 26**, p. 4.

⁵⁹ **Productie 7**, p. 40.

⁶⁰ **Productie 7**, p. 8.

⁶¹ **Productie 7**, p. 40.

⁶² **Productie 9**, p. 23.

⁶³ **Productie 10**.

⁶⁴ **Productie 6**, p. 3.

⁶⁵ **Productie 7**, p. 49 e.v.

bB

spraakopnames worden ook gedeeld met i) externe verkopers, ii) serviceproviders en iii) getrainde beoordelaars. Ook worden de gegevens benut voor machinelearning.⁶⁶

4 JURIDISCH KADER

4.1 Inleiding

50. Het beeldmateriaal van een persoon is een van de belangrijkste kenmerken van zijn persoonlijkheid. Het geeft inzicht in biometrische gegevens, raskenmerken, gezondheid en religieuze overtuigingen. Het verwerken van foto- en videobeelden vormt een verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens. Verschillende aspecten staan op gespannen voet met het recht op privacy en vereisen bijzondere aandacht.
51. Aspecten die bij de verwerking van beeldmateriaal van natuurlijke personen bijzondere aandacht vereisen, zijn: de noodzaak, grondslag en doel van de verwerking, de wijze waarop transparantie en informatieverplichtingen in acht worden genomen, het heimelijke karakter van de opnames, de omvang en duur van de opnames, de opslagtermijn van de beelden en de doorgifte van beeldmateriaal naar landen met een onvoldoende beschermingsniveau.
52. Tot nu toe zijn we bekend met video-surveillance voor beveiliging en bewaking. Het stelselmatige en geautomatiseerde karakter daarvan is al problematisch, maar het doel kan op zichzelf onder omstandigheden als een gerechtvaardigd belang worden beschouwd. Toezichthouders hebben hierover richtsnoeren geformuleerd. Volgens de EDPB kan videobewaking bij bijvoorbeeld banken gerechtvaardigd kan zijn.⁶⁷ Niettemin gelden op grond van de AVG verschillende stringente voorwaarden voor dergelijke videobewaking.
53. In 2023 stelde de AP een onderzoek in naar Tesla omtrent camera's rondom haar auto's. Tesla gebruikte de camera als vorm van beveiliging. Zodra de auto stond geparkeerd, werden videobeelden opgenomen. De camera's konden continu omstanders filmen. Na het onderzoek paste Tesla de standaardinstellingen aan, zodat deze niet meer automatisch bij 'verdachte bewegingen' starten met filmen.⁶⁸ Eventuele opnames zijn beperkt tot 1 minuut. De AP deed een vergelijkbare oproep aan fabrikanten van deurbelcamera's. De standaardinstellingen moeten ook bij die camera's privacyvriendelijker, aldus de AP.⁶⁹
54. Heimelijk filmen met een bril is echter een volledig nieuw fenomeen. De Meta-bril wordt niet toegepast voor beveiliging of bewaking en kan overal worden ingeschakeld door consumenten. Meta gebruikt de beelden voor AI-doeleinden. Anders dan bij videobewaking, bestaat er geen gerechtvaardigd belang, laat staan dat dit belang opweegt tegen de privacybelangen van de betrokkenen. Meta is verwerkingsverantwoordelijke voor gegevensverwerkingen met de Meta-bril en handelt onrechtmatig ten aanzien van al deze verwerkingen.

⁶⁶ Productie 9, p. 24.

⁶⁷ EDPB, *Richtsnoeren 3/2019 inzake de verwerking van persoonsgegevens door middel van videoapparatuur* (versie 2.0), vastgesteld op 29 januari 2020.

⁶⁸ Autoriteit Persoonsgegevens, 'Tesla maakt instellingen camera's privacyvriendelijker nadat AP onderzoek instelde', autoriteitpersoonsgegevens.nl, 22 februari 2023.

⁶⁹ Autoriteit Persoonsgegevens, 'Camera van de burens' grote ergernis; AP wil preventieve aanpak deurbelcamera's', autoriteitpersoonsgegevens.nl, 22 februari 2023.

4.2 Meta is verwerkingsverantwoordelijke

55. Meta bepaalt als verwerkingsverantwoordelijke de doelen en middelen van de verwerkingen.⁷⁰ Meta oefent invloed uit op de middelen en het doel van de doorgifte van persoonsgegevens vanaf de Meta-bril en de opslag in haar servers. Door haar invloed is ze ook verwerkingsverantwoordelijke bij het opnemen van beelden zelf in het kader van Meta AI.⁷¹
56. Het HvJEU legt het begrip “verwerkingsverantwoordelijke” ruim uit.⁷² De invloed van een verwerkingsverantwoordelijke kan zoal blijken uit het feit dat zij de regels en voorwaarden van de verwerking vaststelt en naleving daarvan kan afdwingen.⁷³ Het doel en de middelen kunnen blijken uit contractuele voorwaarden die grote vrijheid om informatie te gebruiken toekennen aan een partij, zelfs als deze partij zelf niet deelnam aan de doelstellingen van de wederpartij.⁷⁴
57. Ook kan het volgens het HvJEU relevant zijn dat de verwerkingsverantwoordelijke eventuele verwerkers aanmoedigt om persoonsgegevens te verzamelen voor haar eigen doelen.⁷⁵ Zo werd zelfs de aanbieder van een plug-in die het mogelijk maakt om persoonsgegevens te verzamelen en door te geven aangemerkt als verwerkingsverantwoordelijke ten aanzien van de doorgifte én de verzameling. Deze plug-in was immers (óók) noodzakelijk voor de verzameling.⁷⁶

4.2.1 Verwerkingsverantwoordelijkheid voor doorgiften naar en verwerkingen op servers

58. Meta oefent daadwerkelijke invloed uit op de wezenlijke middelen bij de doorgifte naar en het opgeslagen houden op haar servers. Zij verzamelt veel informatie met persoonsgegevens, zoals fotogegevens, videogegevens, audiogegevens, locatiegegevens en metagegevens, waaronder de datum en tijd van opnames. Deze gegevens worden vanaf de Meta-bril geüpload naar de server van Meta. Meta beslist vervolgens over de bewaartermijnen en verdere verwerkingen. Ook geeft zij persoonsgegevens door aan diverse externe leveranciers en serviceproviders, zoals dienstverleners voor en de producent van de Meta-bril.⁷⁷ Hierbij levert zij de technische infrastructuur, bepaalt zij de gegevensstromen en integreert zij de persoonsgegevens in haar productverbetering.⁷⁸ Zij stelt hiermee de voorwaarden van de verwerking vast.⁷⁹
59. Meta heeft een eigen doel met deze verwerking: het aanbieden van haar diensten en verkopen van de Meta-bril. De verwerkingen maken zoal livestreaming, videobellen en uploads naar Instagram en Facebook mogelijk. Dit leidt tot meer activiteit op Meta’s platformen, wat in haar belang is. Dat de persoonsgegevens zelf niet het verwerkingsdoel zijn, doet hieraan niet af.⁸⁰

⁷⁰ HvJEU 5 december 2023, C-683/21, ECLI:EU:C:2023:949 (*Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos/Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija*), par. 31.

⁷¹ EDPB, *Statement on Smart glasses*, 13 oktober 2026, punt 6-8.

⁷² HvJEU 5 december 2023, C-683/21, ECLI:EU:C:2023:949 (*Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos/Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija*), par. 28-29; HvJEU 29 juli 2019, C-40/17, ECLI:EU:C:2019:629 (*Fashion ID*), par. 66.

⁷³ HvJEU 7 maart 2024, C-604/22, ECLI:EU:C:2024:214 (*IAB Europe*), par. 65.

⁷⁴ HvJEU 2 december 2025, C-492/23, ECLI:EU:C:2025:935 (*Russmedia*), par. 67, 69, 73.

⁷⁵ HvJEU 10 juli 2018, C-25/17, ECLI:EU:2018:551 (*Jehovan todistajat*), par. 71-72.

⁷⁶ HvJEU 29 juli 2019, C-40/17, ECLI:EU:C:2019:629 (*Fashion ID*), par. 75, 79, 84.

⁷⁷ **Productie 9**, p. 17-23.

⁷⁸ **Productie 26**, p. 45.

⁷⁹ Vgl. HvJEU 7 maart 2024, C-604/22, ECLI:EU:C:2024:214 (*IAB Europe*), par. 65; EDPB, *Richtsnoeren 07/2020 over de begrippen “verwerkingsverantwoordelijke” en “verwerker” in de AVG (versie 2.0)*, 7 juli 2021, punt 40, 45.

⁸⁰ EDPB, *Richtsnoeren 07/2020 over de begrippen “verwerkingsverantwoordelijke” en “verwerker” in de AVG (versie 2.0)*, 7 juli 2021, punt 44.

60. Overigens geldt voor zover apparaat- en locatiegegevens worden verwerkt, dat Meta – als aanbieder van een elektronische communicatiedienst – deze gegevens anoniem dient te maken of toestemming nodig heeft van de gebruiker van de Meta-bril.⁸¹

4.2.2 Verwerkingsverantwoordelijkheid voor AI-verwerkingen, inclusief opnames

61. Meta bepaalt ook de wezenlijke middelen van de opnames bij Meta AI, namelijk de Meta-bril met daarin geïnstalleerde camera's en software. Zij bepaalt waar persoonsgegevens worden opgeslagen en wie hiertoe toegang heeft. Ook bepaalt zij wanneer persoonsgegevens worden verwerkt, nu zij voor de AI-functies van de Meta-bril audiovisuele inhoud opneemt en opslaat. Meta koppelt het filmen onlosmakelijk aan de spraakgestuurde AI: *“Meta AI with camera use is always enabled on your glasses unless you turn off ‘Hey Meta’”*.⁸²

62. Doordat de Meta-bril afhankelijk is van de software van Meta, kan zij door middel van updates ook ná de verkoop de middelen van de verwerking beïnvloeden. Typerend is de mogelijkheid van Meta om op afstand functies van de bril uit te schakelen, waaronder de opnamefunctie.⁸³ Voor het maken van opnames is medewerking van Meta dus noodzakelijk.⁸⁴ Meta beïnvloedt daarom hoe en wanneer persoonsgegevens worden verwerkt en wie daartoe toegang heeft,⁸⁵ inclusief middelen om dit af te dwingen,⁸⁶ zowel bij het ontwerp als de verkoop van de bril.

63. Wat de positie van Meta uniek maakt, is dat zij – anders dan bij een normale camerafabrikant – ook een eigen doel bij het maken van de opnames in het kader van Meta AI: het trainen van haar AI-modellen.⁸⁷ Het maken van die opnames is immers een essentiële stap in het verder kunnen trainen van het AI-model op de betreffende audiovisuele inhoud. Op macroniveau heeft het maken van opnames voor Meta hetzelfde doel als de daaropvolgende AI-training.⁸⁸ Zodra de opnames zijn gemaakt, kent Meta zich ook direct mogelijkheden toe om de opnames aan te wenden voor AI-training.⁸⁹ Het filmen vormt, naast betaling voor de Meta-bril, een tegenprestatie voor de AI-functies van Meta. Dat Meta dit eigen doel nastreeft, blijkt ook uit het feit dat zij consumenten van de Meta-bril aanspoort om de AI-functies te gebruiken,⁹⁰ zoals blijkt uit haar “Hey Meta” reclamecampagne,⁹¹ in het faciliteren van AI-plug-ins van externe partijen⁹² en het aanwijzen van de Meta AI-app als de begeleidende app voor de Meta-bril.⁹³

64. Meta is dus niet alleen de verwerkingsverantwoordelijke voor doorgiften naar en verwerkingen in de Meta servers, maar ook voor het opnemen van beelden in het kader van Meta AI zelf.

⁸¹ Artikel 11.5a lid 1 Telecommunicatiewet, artikel 9 lid 1 e-Privacyrichtlijn.

⁸² Chris Welch, ‘Meta tightens privacy policy around Ray-Ban glasses to boost AI training’, theverge.com, 30 april 2025.

⁸³ J.D. Capelouto, ‘Meta disables cameras on thousands of tampered smart glasses’, semafor.com, 1 september 2026.

⁸⁴ Vgl. HvJEU 29 juli 2019, C-40/17, ECLI:EU:C:2019:629 (*Fashion ID*), par. 75, 79.

⁸⁵ Vgl. EDPB, *Richtsnoeren 07/2020 over de begrippen “verwerkingsverantwoordelijke” en “verwerker” in de AVG* (versie 2.0), 7 juli 2021, punten 15, 35, 40, 44-45.

⁸⁶ Vgl. HvJEU 7 maart 2024, C-604/22, ECLI:EU:C:2024:214 (*IAB Europe*), par. 65.

⁸⁷ Meta, ‘Storing visual data from AI experiences’, meta.com.

⁸⁸ Vgl. EDPB, *Richtsnoeren 07/2020 over de begrippen “verwerkingsverantwoordelijke” en “verwerker” in de AVG* (versie 2.0), 7 juli 2021, punt 43.

⁸⁹ Vgl. HvJEU 2 december 2025, C-492/23, ECLI:EU:C:2025:935 (*Russmedia*), par. 67, 69.

⁹⁰ Vgl. HvJEU 10 juli 2018, C-25/17, (*Jehovan todistajat*), par. 71-72.

⁹¹ Meta, ‘New Ray-Ban | Meta Smart Glasses Styles and Meta AI Updates’, 23 april 2024, about.fb.com; Ray-Ban Meta, ‘Hey Meta, who eats art?’, 14 mei 2025, facebook.com.

⁹² Meta, ‘Meta Connect Recap: How To Build For AI Glasses And Reach an Audience’, developers.meta.com, 24 september 2026.

⁹³ Meta, ‘Introducing the Meta AI App: A New Way to Access Your AI Assistant’, about.fb.com, 29 april 2025.

4.2.3 Gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid

65. Meerdere partijen kunnen gezamenlijk kwalificeren als verwerkingsverantwoordelijken.⁹⁴ Voor zover Meta niet afzonderlijk verwerkingsverantwoordelijke is, is zij dat gezamenlijk met de eindgebruiker van de Meta-bril. Eventuele medeverwerkingsverantwoordelijkheid van deze gebruiker sluit de verantwoordelijkheid van Meta niet uit.⁹⁵ Zoals gebleken heeft Meta besluiten genomen met concrete effecten op het doel en de middelen van de verwerkingen.⁹⁶ Zij heeft immers een eigen, ander doel met de verwerkingen:⁹⁷ het aantrekkelijker maken van de Meta-bril, het kunnen aanbieden van Meta-diensten en het verbeteren van Meta AI. Bovendien zouden de verwerkingen zonder haar medewerking niet mogelijk zijn.⁹⁸ Ook heeft Meta door in de bril een camera te richten op omstanders minstens impliciet ingestemd met het verzamelen van de persoonsgegevens van die omstanders.⁹⁹ Dat Meta mogelijk niet in exact dezelfde mate betrokken is bij de verwerkingen als de gebruiker, doet hier niet aan af.¹⁰⁰
66. Conform art. 26 lid 1 AVG dienen gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken in die gevallen een onderlinge regeling te treffen. In die regeling moet op transparante wijze zijn vastgelegd wat de onderlinge verantwoordelijkheden zijn van de verwerkingsverantwoordelijken. De EDPB benadrukt dat een eenzijdige passage in gebruiksvoorwaarden die geen werkelijke en kenbare verdeling van verantwoordelijkheden tot stand brengt, niet voldoende is.¹⁰¹
67. Meta treft niet een dergelijke regeling met de consumenten van de bril voor de gevallen waarin zij kwalificeren als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken. Meta legt in haar gebruiksvoorwaarden de verantwoordelijkheid om conform de AVG te handelen (zoals het vragen van toestemming voor filmen) volledig bij de consument. Zij neemt verder geen enkele verantwoordelijkheid voor haar deel en garandeert niet dat het voor de betrokkene duidelijk is op welke wijze zijn gegevens worden verwerkt. Meta schendt daarmee art. 26 lid 1 AVG.

4.2.4 Verantwoordingsplicht

68. De verwerkingsverantwoordelijke draagt de plicht de beginselen uit art. 5 lid 1 AVG na te leven en dit indien nodig aan te tonen. De bewijslast daarvoor rust daarom op Meta.¹⁰² De rechtbank Amsterdam oordeelde dat de AVG hiermee afwijkt van de hoofdregel van art. 150 Rv.¹⁰³

⁹⁴ Artikel 26 AVG.

⁹⁵ Artikel 26 lid 3 AVG.

⁹⁶ Vgl. EDPB, *Richtsnoeren 07/2020 over de begrippen “verwerkingsverantwoordelijke” en “verwerker” in de AVG* (versie 2.0), 7 juli 2021, punt 55; HvJEU 5 december 2023, C-683/21, ECLI:EU:C:2023:949 (*Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos/Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija*), par. 43; HvJEU 7 maart 2024, C-604/22, ECLI:EU:C:2024:214 (*IAB Europe*), par. 59.

⁹⁷ Vgl. HvJEU 5 juni 2018, C-210/16, ECLI:EU:C:2018:388 (*Wirtschaftsakademie*), par. 34; HvJEU 7 maart 2024, C-604/22, ECLI:EU:C:2024:214 (*IAB Europe*), par. 61; HvJEU 29 juli 2019, C-40/17, ECLI:EU:C:2019:629 (*Fashion ID*), par. 80.

⁹⁸ Vgl. EDPB, *Richtsnoeren 07/2020 over de begrippen “verwerkingsverantwoordelijke” en “verwerker” in de AVG* (versie 2.0), 7 juli 2021, punt 55.

⁹⁹ Vgl. HvJEU 29 juli 2019, C-40/17, ECLI:EU:C:2019:629 (*Fashion ID*), par. 80.

¹⁰⁰ HvJEU 7 maart 2024, C-604/22, ECLI:EU:C:2024:214 (*IAB Europe*), par. 58; HvJEU 5 juni 2018, C-210/16, ECLI:EU:C:2018:388 (*Wirtschaftsakademie*), par. 43.

¹⁰¹ EDPB, *Richtsnoeren 07/2020 over de begrippen “verwerkingsverantwoordelijke” en “verwerker” in de AVG* (versie 2.0), 7 juli 2021, punten 165–181, in het bijzonder punten 171–175, over de vrije rechtsvorm en de aanbeveling om een bindend document te gebruiken en punten 179–180, over de wezenlijke inhoud.

¹⁰² HvJEU 4 mei 2023, ECLI:EU:C:2023:373 (*Bondsrepubliek Duitsland Gerechtelijke elektronische postbus*), par. 53.

¹⁰³ Rechtbank Amsterdam 15 maart 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:1407 (*Data Privacy Stichting/Meta*), r.o. 11.20, 12.4. Zie ook HvJEU 4 oktober 2024, ECLI:EU:C:2024:834 (*Schrems vs Meta*), par. 51 e.v.

69. Ook het HvJEU is helder over de bewijslast. In het *Russmedia Digital*-arrest oordeelt het Hof dat de exploitant van een onlinemarktplaats als (gezamenlijk) verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de publicatie van advertenties i) na moet gaan welke advertenties gevoelige gegevens bevatten in de zin van art. 9 lid 1 AVG; ii) na moet gaan of de adverterende gebruiker de persoon is wiens gevoelige gegevens in die advertentie zijn opgenomen en, zo niet, iii) de publicatie ervan moet weigeren, tenzij deze adverterende gebruiker kan aantonen dat de betrokkene uitdrukkelijk toestemming gaf om de gegevens in kwestie op die onlinemarktplaats te publiceren dan wel een andere uitzondering van art. 9 lid 2 AVG van toepassing is.¹⁰⁴

4.3 Meta faciliteert heimelijk filmen

4.3.1 Toestemming die consumenten opvragen is onvoldoende

70. Zoals gezegd, delegeert Meta het verkrijgen van toestemming aan de gebruiker van de Meta-bril. Aangezien Meta (mede) verwerkingsverantwoordelijke is, kan zij dat niet doen. De gebruiker van de bril noch Meta kunnen het gebruik van de bril rechtvaardigen op basis van de grondslag toestemming als bedoeld in art. 6 lid 1 onder a) AVG.
71. Voor geldige toestemming¹⁰⁵ is vereist dat sprake is van een uitdrukkelijke, actieve gedraging waarmee een betrokkene blijkt geeft van zijn toestemming.¹⁰⁶
72. Opmerkelijk is dat Meta de gebruiker in het installatieproces en in de aanvullende servicevoorwaarden niet vraagt om ook toestemming te vragen voor verwerkingen van Meta (§3.3.1.2).¹⁰⁷ Bovendien controleert zij niet of betrokkenen specifieke, geïnformeerde toestemming geven en of deze toestemming vrijwillig is gegeven.
73. Meta vraagt geen toestemming aan omstanders die in de openbare ruimte worden gefilmd. Laat staan dat zij garandeert dat toestemming (als de gebruiker van de Meta-bril deze al vraagt) op begrijpelijke wijze wordt gevraagd, vrijelijk is gegeven en dat die toestemming betrekking heeft op de verwerkingen van *Meta*. Dit terwijl het aan Meta is om aan te tonen dat betrokkenen met een actieve gedraging blijken hebben gegeven van hun toestemming.¹⁰⁸ De verwerkingsverantwoordelijke moet altijd kunnen aantonen dat toestemming is gegeven (art. 7 AVG).
74. Toestemming moet een actieve handeling van de betrokkene zelf omvatten. Dit betekent dat de verwerkingsverantwoordelijke niet kan eisen dat de betrokkene een actieve blijke van weigering geeft.¹⁰⁹ Meta lijkt dit pad wel te willen bewandelen via het (slecht zichtbare en omzeilbare) LED-lampje. Omstanders zouden kunnen zien dat er wordt gefilmd en de gebruiker verzoeken daarmee te stoppen, zo is kennelijk de gedachte. Daarmee ontbreekt de eerste voorwaarde voor een geldige wilsuiking. Zelfs als omstanders de Meta-bril zouden herkennen als opnameapparaat (wat in het algemeen niet zo is, zie §3.1), kan een omstander

¹⁰⁴ HvJEU 2 december 2025, ECLI:EU:C:2025:935 (*Russmedia Digital*), par. 88-106.

¹⁰⁵ Toestemming is gedefinieerd in art. 4 onder 11 AVG als “elke vrije, specifieke, geïnformeerde en ondubbelzinnige wilsuiking waarmee de betrokkene door middel van een verklaring of een ondubbelzinnige actieve handeling hem betreffende verwerking van persoonsgegevens aanvaardt”.

¹⁰⁶ HvJEU 1 oktober 2019, ECLI:EU:C:2019:801 (*Planet49*).

¹⁰⁷ **Productie 5.**

¹⁰⁸ HvJEU 11 november 2020, ECLI:EU:C:2020:901 (*Orange Romania*), par. 42.

¹⁰⁹ HvJEU 11 november 2020, ECLI:EU:C:2020:901 (*Orange Romania*).

onmogelijk vooraf, specifiek en geïnformeerd instemmen met de verwerking van Meta. Laat staan dat dit mogelijk is in alle gevallen dat heimelijk wordt gefilmd met de Meta-bril. Voor omstanders onder de 16 jaar geldt in het bijzonder dat ze onmogelijk vooraf, specifiek en geïnformeerd instemmen met de verwerking van Meta, omdat toestemming van een wettelijk vertegenwoordiger is vereist (art. 5 UAVG).

4.3.1.1 Uitdrukkelijke toestemming bij bijzondere categorieën persoonsgegevens

75. Aangezien Meta ook bijzondere persoonsgegevens verwerkt, heeft zij bovendien “uitdrukkelijke toestemming” nodig als bedoeld in art. 9 lid 2 AVG. Anders is de verwerking verboden.
76. Het woord “uitdrukkelijk” verwijst naar de wijze waarop de toestemming is verleend. Dit kan bijvoorbeeld met een getekende verklaring.¹¹⁰ Deze toestemming moet vóór de verwerking door de betrokkene zelf, geïnformeerd en specifiek voor het specifieke verwerkingsdoel zijn gegeven.
77. In situaties waar bijzondere persoonsgegevens door middel van videoapparatuur worden verwerkt, is dit praktisch niet mogelijk. Een betrokkene kan in theorie uitdrukkelijke toestemming verlenen via een mondelinge verklaring, maar het is voor de verwerkingsverantwoordelijke zeer moeilijk om in een dergelijk geval na te gaan of bij een opname van die verleende toestemming aan alle vereisten is voldaan.¹¹¹ Ook de EDPB onderschrijft dit in de richtsnoeren.¹¹²
78. Art. 9 AVG is van toepassing als uit videobeelden biometrische gegevens kunnen worden afgeleid. Iedere technische verwerking van het beeld omvat biometrische en raciale gegevens. Biometrische gegevens zijn gedefinieerd als persoonsgegevens die het resultaat zijn van een specifieke technische verwerking met betrekking tot de fysieke, fysiologische of gedragsgerelateerde kenmerken van een natuurlijke persoon op grond waarvan eenduidige identificatie van die natuurlijke persoon mogelijk is of wordt bevestigd, zoals gezichtsafbeeldingen.¹¹³ Onder bijzondere categorieën persoonsgegevens vallen daarnaast gegevens over ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze overtuigingen, gegevens over gezondheid en gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid.
79. Art. 9 AVG biedt een verhoogd niveau van bescherming tegen gegevensverwerkingen die wegens de bijzondere gevoeligheid van de gegevens, op bijzonder ernstige wijze inbreuk kunnen maken op de grondrechten op eerbiediging van het privéleven en bescherming van persoonsgegevens.¹¹⁴ Die verhoogde bescherming vereist een ruime definitie van “gevoelige gegevens”. Volgens het HvJEU is artikel 9 AVG ook van toepassing als bij een gegevensverwerking informatie aan het licht kan komen die onder bijzondere categorieën

¹¹⁰ EDPB, *Richtsnoeren 05/2020 inzake toestemming overeenkomstig Verordening 2016/679* (versie 1.1), vastgesteld op 4 mei 2020, punten 93-94.

¹¹¹ EDPB, *Richtsnoeren 05/2020 inzake toestemming overeenkomstig Verordening 2016/679* (versie 1.1), vastgesteld op 4 mei 2020, punt 94.

¹¹² EDPB, *Richtsnoeren 3/2019 inzake de verwerking van persoonsgegevens door middel van videoapparatuur* (versie 2.0), vastgesteld op 29 januari 2020, punt 70.

¹¹³ G.J. Zwenne, ‘Definities’, in: *T&C Privacy- en gegevensbeschermingsrecht*, Deventer: Wolters Kluwer (online).

¹¹⁴ HvJEU 21 december 2023, ECLI:EU:C:2023:1022 (*Krankenversicherung Nordrhein*), par. 41.

bB

persoonsgegevens valt.¹¹⁵ Het omvat daarmee ook verwerkingen die zien op persoonsgegevens waaruit dergelijke gevoelige gegevens indirect kunnen worden afgeleid.¹¹⁶

80. De EDPB benadrukt de verstreckende gevolgen die de verwerking van gegevens over het gezicht van een natuurlijke persoon kan hebben. De verwerking van gegevens die betrekking hebben op het gezicht van een natuurlijke persoon maakt het mogelijk conclusies te trekken over onder meer ras of etnische afkomst, gezondheid, religieuze overtuigingen, dagelijkse gewoonten, verblijfplaatsen, activiteiten en sociale relaties. Daarnaast kunnen dergelijke verwerkingen gevolgen hebben voor de wijze waarop personen gebruikmaken van hun fundamentele rechten en vrijheden.¹¹⁷ Daarbij benadrukt de EDPB dat verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens slechts onder strikte voorwaarden mag plaatsvinden. De verwerking van dergelijke gegevens dient beperkt blijven tot hetgeen absoluut noodzakelijk en onontkoombaar is.¹¹⁸
81. Er zijn talloze situaties waarin met de Meta-bril bijzondere persoonsgegevens worden verwerkt, simpelweg omdat *altijd* en *overal* heimelijk kan worden gefilmd. Niet alleen zullen veel van de filmpjes en foto's bijzondere persoonsgegevens bevatten, ook zijn uit het beeldmateriaal bijzondere persoonsgegevens (indirect) af te leiden, zoals iemands gezondheidstoestand (bijvoorbeeld als wordt gefilmd in een ziekenhuis of kliniek) of iemands politieke opvattingen (bijvoorbeeld als wordt gefilmd tijdens een demonstratie of staking).¹¹⁹
82. In bijna alle gebruikssituaties van de Meta-bril geldt dat het filmen al is begonnen voordat de betrokkene de vereiste toestemming kan geven (§3.3.1.2). Meta vraagt geen toestemming aan betrokkenen voordat zij persoonsgegevens verwerkt, laat staan dat zij *uitdrukkelijke* toestemming vraagt in de gevallen waarin bijzondere persoonsgegevens worden verwerkt. Dit is in het bijzonder kwalijk, omdat er door Meta helemaal geen onderscheid wordt gemaakt tussen de verwerking van "normale" persoonsgegevens en bijzondere categorieën van persoonsgegevens. Zij verwerkt simpelweg alle gegevens die zij via de Meta-bril binnenkrijgt. De verwerkingen van de Meta-bril zijn daarmee per definitie niet absoluut noodzakelijk, zoals de EDPB voorschrijft.¹²⁰
83. Meta controleert ook niet of betrokkenen uitdrukkelijke toestemming hebben verleend, bijvoorbeeld aan de gebruiker van de Meta-bril. Zij schuift de verantwoordelijkheid hiervoor volledig af op de consument. Het enige wat zij doet is consumenten waarschuwen geen gevoelige gegevens te delen met Meta AI, wat dat ook mag betekenen (§3.3.3).
84. In het geval van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst blijkt, werkt art. 25 UAVG de uitzondering van art. 9 lid 2 onder g AVG nader uit. Verwerking van deze gegevens is slechts toegestaan voor identificatiedoeleinden, of bij voorkeursbeleid van minderheidsgroepen. De

¹¹⁵ HvJEU 1 augustus 2022, ECLI:EU:C:2022:601 onder verwijzing naar HvJ EU 21 december 2021, ECLI:EU:C:2021:1035 (*Bank Melli Iran*).

¹¹⁶ HvJEU 5 juni 2023, ECLI:EU:C:2023:442 (*Commissie/Polen Onafhankelijkheid en privéleven van rechters*), par. 344.

¹¹⁷ EDPB, *Richtsnoeren 05/2022 voor het gebruik van gezichtsherkenningstechnologie in het kader van rechtshandhaving* (versie 2.0), 26 april 2023, punten 34-35.

¹¹⁸ EDPB, *Richtsnoeren 05/2022 voor het gebruik van gezichtsherkenningstechnologie in het kader van rechtshandhaving* (versie 2.0), 26 april 2023, punt 73.

¹¹⁹ EDPB, *Richtsnoeren 3/2019 inzake de verwerking van persoonsgegevens door middel van videoapparatuur* (versie 2.0), vastgesteld op 29 januari 2020, punten 62-66.

¹²⁰ EDPB, *Richtsnoeren 05/2022 voor het gebruik van gezichtsherkenningstechnologie in het kader van rechtshandhaving* (versie 2.0), 26 april 2023, punt 73.

uitzondering voor identificatiedoeleinden geldt alleen voor zover verwerking van deze gegevens voor dát doel onvermijdelijk is. Geen van deze uitzonderingen uit art. 25 UAVG is op de verwerking door Meta van toepassing. Het doel van Meta is immers niet de identificatie van individuele omstanders met het oog op ras- of etnische gegevens, en er is ook geen sprake van een voorkeursbeleid ten behoeve van minderheidsgroepen. Meta verwerkt de beelden van omstanders (ongeacht ras of etnische afkomst) zonder enig onderscheid te maken.

85. Meta kan zich daarnaast op geen van de overige uitzonderingen van art. 9 lid 2 AVG beroepen. Daarmee is de verwerking van bijzondere categorieën persoonsgegevens door Meta, waaronder gegevens waaruit ras of etnische afkomst blijkt, alsook biometrische gegevens, onrechtmatig.

4.4 Verwerking van persoonsgegevens voor AI-training

4.4.1 *Gerechtvaardigd belang*

86. Meta beroept zich ten onrechte op de grondslag gerechtvaardigd belang (art. 6 lid 1 onder f AVG) voor de verwerkingen ten behoeve van AI-training (§3.3.3).
87. Volgens de EDPB-richtlijnen is een beroep op gerechtvaardigd belang onder voorwaarden mogelijk bij het verwerken van persoonsgegevens door middel van *videobewaking*, bijvoorbeeld om een winkel te beschermen tegen diefstal. Bij de Meta-bril is hiervan geen sprake. Ook de AP benadrukt dat er bij het filmen met een camerabril in het algemeen toestemming vereist is.¹²¹ Met de Meta-bril worden veelvuldig bijzondere categorieën persoonsgegevens verwerkt (§4.3.1.1). In die gevallen is het verzwaarde regime van art. 9 lid 2 AVG van toepassing en is een beroep op gerechtvaardigd belang door Meta irrelevant voor de vraag of zij de gegevens rechtmatig verwerkt. Meta controleert niet of het beeldmateriaal dat zij gebruikt als trainingsdata bijzondere categorieën persoonsgegevens bevat.
88. Een verwerking op grond van de grondslag gerechtvaardigd belang is alleen rechtmatig als aan drie cumulatieve voorwaarden is voldaan, namelijk i) het behartigen van een gerechtvaardigd belang, ii) de noodzakelijkheid van de verwerking, en iii) in de belangenafweging prevaleren de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkenen niet. Wanneer de betrokkene een kind is, dient de verwerkingsverantwoordelijke te kunnen aantonen dat het belang van het kind bij de verwerking een vooropstaand uitgangspunt was.¹²²
89. In het arrest *TK / Asociația de Proprietari* paste het HvJEU de criteria van gerechtvaardigd belang toe op het gebruik van beveiligingscamera's.¹²³ Ten aanzien van het noodzakelijkheidvereiste oordeelt het HvJEU dat dit moet worden gezien in samenhang met het dataminimalisatiebeginsel.¹²⁴ Voor zover voldaan is aan de vereisten van subsidiariteit,¹²⁵ moet tevens voldaan zijn aan evenredigheid. Beveiligingscamera's hoeven bijvoorbeeld niet altijd aan te staan en niet alles hoeft gefilmd te worden. Gedeelten van het beeld kunnen

¹²¹ Autoriteit Persoonsgegevens, 'Camerabril', autoriteitpersoonsgegevens.nl.

¹²² EDPB, *Guidelines 1/2024 on processing of personal data based on Article 6(1)(f) GDPR*, Version 1.0, vastgesteld op 8 oktober 2024, punt 96.

¹²³ HvJEU 11 december 2019, C-708/18, ECLI:EU:C:2019:1064 (*TK / Asociația de Proprietari*).

¹²⁴ HvJEU 11 december 2019, C-708/18, ECLI:EU:C:2019:1064 (*TK / Asociația de Proprietari*), par. 48.

¹²⁵ Vgl. HvJEU 11 december 2019, C-708/18, ECLI:EU:C:2019:1064 (*TK / Asociația de Proprietari*), par. 49.

worden geblokkeerd of onscherp gemaakt.¹²⁶ Ten aanzien van de belangenafweging wijst het HvJEU erop dat het gerechtvaardigde belang afgewogen moet worden tegen de ernst van de inbreuk op de rechten en vrijheden van de betrokkene.¹²⁷

90. De redelijke verwachtingen van de betrokkene, gebaseerd op zijn verhouding met de verwerkingsverantwoordelijke zijn bij een succesvol beroep op gerechtvaardigd belang relevant.¹²⁸ Volgens de EDPB is het bij camerabrillen voor omstanders op zichzelf al onvoorzienbaar dat zij gefilmd zullen worden.¹²⁹ Nog onverwacht is het volgens de EDPB dat deze opnames vervolgens worden gebruikt voor AI-training.¹³⁰

91. Ook de omvang van de verwerking en de gevolgen ervan voor de betrokkene zijn relevante aspecten. In het arrest *Meta/Bundeskartellamt* benadrukte het HvJEU dat de verwerkingen van Meta voor het aanbieden van gepersonaliseerde advertenties bijzonder omvangrijk was, omdat het ziet op een potentieel onbeperkte hoeveelheid gegevens, met potentieel ingrijpende gevolgen voor de gebruiker, omdat zijn activiteiten grotendeels (of zelfs helemaal) worden gevolgd door Meta.¹³¹ Dit kan de gebruiker het gevoel geven dat zijn leven voortdurend in de gaten wordt gehouden. Mede met het oog op het beginsel van minimale gegevensverwerking¹³² concludeert het HvJEU dat de belangen en grondrechten van de gebruiker zwaarder wegen dan het belang van de exploitant van een op gepersonaliseerde advertenties gebaseerde dienst.

92. In het *Mousse*-arrest voegde het HvJEU een nieuwe voorwaarde toe aan de gerechtvaardigd-belangtoets. Het HvJEU oordeelt dat verwerking van persoonsgegevens niet kan worden geacht noodzakelijk te zijn voor een gerechtvaardigd belang, als bij het verzamelen van deze gegevens niet kenbaar is gemaakt welk gerechtvaardigd belang daarmee wordt behartigd.¹³³

93. Met de Meta-bril wordt een potentieel onbeperkte hoeveelheid gegevens van omstanders verwerkt. Meta AI luistert en kijkt mogelijk continu mee en Meta gebruikt die persoonsgegevens als trainingsdata voor haar AI-modellen (§3.3.2 en §3.3.3). Betrokkenen kunnen onmogelijk zien dat of wanneer de consument gebruikmaakt van Meta-AI. Met de Meta-bril is het zo mogelijk omstanders, waaronder kinderen, voortdurend ongemerkt in de gaten te houden, door consument én door Meta. De omvang van die verwerking ligt ver buiten de redelijke verwachtingen van de betrokkene. Dit geldt te meer voor het verwerken van persoonsgegevens voor de training van AI.¹³⁴ Omstanders hebben geen verhouding met Meta, terwijl Meta hun persoonsgegevens wel verwerkt.¹³⁵ Daarbij maakt Meta geen onderscheid tussen kinderen en volwassenen. Meta maakt aan omstanders niet kenbaar welk gerechtvaardigd belang zij behartigt met de verwerking van persoonsgegevens.

94. De omvang waarmee Meta door middel van de Meta-bril data verzamelt is zeer groot en Meta voldoet daarom, mede met het oog op dataminimalisatie, evenredigheid en subsidiariteit,

¹²⁶ HvJEU 11 december 2019, C-708/18, ECLI:EU:C:2019:1064 (*TK / Asociația de Proprietari*), par. 51.

¹²⁷ HvJEU 11 december 2019, C-708/18, ECLI:EU:C:2019:1064 (*TK / Asociația de Proprietari*), par. 52-56.

¹²⁸ Overweging 47 AVG; HvJEU 11 december 2019, C-708/18, ECLI:EU:C:2019:1064 (*TK / Asociația de Proprietari*), par. 58.

¹²⁹ Vgl. EDPB, *Statement on Smart glasses*, 13 oktober 2026, punt 21-22.

¹³⁰ EDPB, *Statement on Smart glasses*, 13 oktober 2026, punt 30.

¹³¹ HvJEU 4 juli 2023, ECLI:EU:C:2023:537 (*Meta vs Bundeskartellamt*), par. 115-118.

¹³² HvJEU 4 juli 2023, ECLI:EU:C:2023:537 (*Meta vs Bundeskartellamt*), par. 109.

¹³³ HvJEU 9 januari 2025, ECLI:EU:C:2025:2 (*Mousse*), par. 63.

¹³⁴ Vgl. EDPB *Statement on Smart glasses*, 13 oktober 2026, punt 30.

¹³⁵ Vgl. EDPB, *Statement on Smart glasses*, 13 oktober 2026, punt 19.

bB

duidelijk niet aan het noodzakelijkheids criterium. De belangen van betrokkenen wegen evident zwaarder dan het belang van Meta bij de verwerking.

95. Meta baseert zich overigens op de grondslag uitvoering van de overeenkomst voor de verwerking van persoonsgegevens bij het uitvoeren van prompts van consumenten met Meta AI (§3.3.3). Als deze grondslag voor die verwerking al toereikend zou zijn, geldt dat deze grondslag in ieder geval niet kan dienen als wettelijke basis voor het verwerken van persoonsgegevens ten behoeve van het trainen van de AI-systemen van Meta.
96. Art. 6 AVG bevat een limitatieve lijst van zes grondslagen op basis waarvan persoonsgegevens rechtmatig kunnen worden verwerkt. Meta kan geen beroep doen op één van die grondslagen.

4.4.2 Verdere verwerking

97. Zelfs al zou Meta zich veronderstellenderwijze op een geldige verwerkingsgrondslag kunnen beroepen, zou deze verwerking in strijd zijn met de zogenoemde verenigbaarheidseis. Verwerking van persoonsgegevens voor andere doeleinden dan die waarvoor deze persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld, is alleen toegestaan voor zover de verwerking verenigbaar is met de doeleinden van die eerdere verzameling (art. 6 lid 4 AVG). Dat is enkel anders indien de verwerking berust op toestemming of een wettelijke beperking ter bevordering van de doelstellingen in art. 23 AVG (art. 6 lid 4 AVG).
98. Ondanks dat Meta bij alle verwerkingen (gemeenschappelijk) verwerkingsverantwoordelijke is (§4.2), geldt de verenigbaarheidseis ook als zij slechts voor de diverse AI-verwerkingen de verwerkingsverantwoordelijke zou zijn. Als verschillende verwerkingen elkaar opvolgen, is er sprake van een volgende verwerking, ongeacht het doel van deze verwerkingen.¹³⁶ Ook volgens de EDPS zijn AI-toepassing en AI-training twee van elkaar te onderscheiden verwerkingen.¹³⁷
99. De verenigbaarheid wordt getoetst naar ieder verband tussen de doeleinden, het kader waarin de gegevens zijn verzameld en de verhouding tot de betrokkene, de aard van de gegevens, de mogelijke gevolgen van het hergebruik en passende waarborgen.¹³⁸ Er moet sprake zijn van een concreet, logisch en voldoende nauw verband tussen het doel van de aanvankelijke verzameling van persoonsgegevens en de verdere verwerking van die gegevens.¹³⁹
100. Bij de Meta-bril is het oorspronkelijke doel het uitvoeren van de specifieke instructie van de gebruiker van de Meta-bril. Het hergebruik van die gegevens voor het trainen van AI-modellen dient een geheel ander doel, namelijk de ontwikkeling van mogelijkheden voor toekomstige interacties. Zoals hiervoor benoemd (§4.4.2) is de verdere verwerking van persoonsgegevens ten behoeve van de training van AI-modellen van Meta totaal onverwacht voor omstanders. De opnames door de Meta-bril bevatten zoals gezegd bijzondere categorieën persoonsgegevens (§4.3.1.1), waardoor ook de aard van de persoonsgegevens zich verzet tegen verdere verwerking. Dit is niet alleen kwalijk ten aanzien van omstanders, maar ook voor

¹³⁶ HvJEU 20 oktober 2022, C-77/21, ECLI:EU:C:2022:805 (*Digi*), par. 30-31.

¹³⁷ European Data Protection Supervisor, *Generative AI and the EUDPR. Orientations for ensuring data protection compliance when using Generative AI systems* (Version 2), 28 oktober 2025, p. 19, 23.

¹³⁸ Artikel 6 lid 4 AVG.

¹³⁹ HvJEU 20 oktober 2022, C-77/21, ECLI:EU:C:2022:805 (*Digi Távközlési és Szolgáltató Kft./Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság*), punt 36.

bB

gebruikers, nu de Meta-bril overal gedragen wordt en Meta AI per ongeluk kan worden geactiveerd. Daardoor wordt Meta AI per ongeluk op gevoelige momenten getraind.¹⁴⁰

101. Bovendien zijn de gevolgen aanzienlijk ernstiger bij de verwerking van persoonsgegevens voor AI-training dan voor AI-toepassingen. Bij AI-training zijn menselijke beoordelaars betrokken (§3.3.3) en AI-modellen kunnen grote hoeveelheden persoonsgegevens onthouden. Het is voor een AI-model nagenoeg onmogelijk om zonder volledige hertraining informatie te “vergeten”. Betrokkenen raken de controle over hun persoonsgegevens hierdoor volledig kwijt.
102. Meta treft voor dit alles onvoldoende waarborgen. Meta biedt enkel de gebruiker een opt-out voor AI-training. Omstanders die zonder enige toestemming worden opgenomen krijgen deze opt-out niet. Meta beweert weliswaar maatregelen te treffen om persoonsgegevens uit opnames te verwijderen, maar het beeldmateriaal wordt niet geanonimiseerd door het enkele verhullen van gezichten. Persoonsgegevens kunnen ook worden afgeleid uit bijvoorbeeld geluid, de omgeving of (andere) uiterlijke kenmerken. De waarborgen van Meta zijn daarom ronduit onvoldoende om verdere verwerking te rechtvaardigen.

4.5 Doorgifte

103. Meta handelt ook in strijd met het doorgifteverbod.
104. Er gelden bijzondere regels voor gegevensverwerkingen buiten de EER,¹⁴¹ ook wel “doorgifte”, waaronder opslag en toegang vanuit een land buiten de EER. Doorgifte is verboden, tenzij een uitzondering van toepassing is (art. 44 AVG), zoals een adequaatheidsbesluit (art. 45 AVG), passende waarborgen, waaronder door de Europese Commissie goedgekeurde modelcontracten waarmee het beschermingsniveau in grote lijnen overeenkomt met dat in de EU¹⁴² (art. 46 AVG) en bindende bedrijfsvoorschriften (art. 47 AVG). Van dit alles is geen sprake.
105. Meta vermeldt in haar privacybeleid persoonsgegevens van consumenten doorgeeft aan verschillende partijen (§3.4), waaronder andere Meta-entiteiten. Persoonsgegevens worden “in ieder geval” (dus niet uitsluitend) doorgegeven naar de Verenigde Staten, Ierland, Denemarken en Zweden.¹⁴³ Persoonsgegevens worden doorgegeven naar alle landen waar i) Meta infrastructuur of datacentra bezit ii) waar producten van Meta beschikbaar zijn, iii) waar partners, leveranciers, dienstverleners en andere derden zijn gelokaliseerd.¹⁴⁴ Meta gaf op enig moment persoonsgegevens door naar Kenia, waar medewerkers beelden van de Meta-bril moesten omschrijven om de AI-functies te verbeteren.¹⁴⁵
106. Meta stelt in haar Privacybeleid “*appropriate mechanisms*” te gebruiken voor internationale doorgifte. Voor de doorgifte aan de Verenigde Staten maakt Meta gebruik van de EU-US en Swiss-US Data Privacy Frameworks.¹⁴⁶ Verder zou ze gebruikmaken van adequaatheidsbesluiten en door de Europese Commissie goedgekeurde modelcontracten.

¹⁴⁰ N. Lepapa, A. Abdigadir & J. Lindblom, *She Came Out of the Bathroom Naked, Employee Says*, svd.se, 27 februari 2026.

¹⁴¹ art. 44 e.v. AVG.

¹⁴² HvJEU 16 juli 2020, C-311/18, ECLI:EU:C:2020:559 (*Schrems II*), par. 197.

¹⁴³ **Productie** 7, p. 40.

¹⁴⁴ **Productie** 7, p. 40.

¹⁴⁵ N. Lepapa, A. Abdigadir & J. Lindblom, *She Came Out of the Bathroom Naked, Employee Says*, svd.se, 27 februari 2026.

¹⁴⁶ **Productie** 7, p. 41-42.

107. Omdat Meta de andere landen waarnaar zij gegevens doorgeeft niet specificeert, is aannemelijk dat de doorgifte niet in overeenstemming is met de AVG. Er is voor Kenia geen sprake van een adequaatheidsbesluit in de zin van art. 45 AVG.¹⁴⁷ Meta is niet transparant over of voor de doorgifte naar Kenia modelcontracten worden gebruikt. Dat Meta betrokkenen niet informeert over de doorgifte van hun persoonsgegevens aan derde landen is op zichzelf al in strijd met de informatieverplichtingen uit de AVG en dus onrechtmatig (zie §4.7 hierna).

4.6 Gegevensbescherming door ontwerp en standaardinstellingen

108. Zowel ten aanzien van het faciliteren van heimelijk filmen als het gebruik van beeldmateriaal voor AI-training, geldt dat Meta niet voldoet aan de verplichtingen van art. 25 AVG. Zij past als verwerkingsverantwoordelijke immers geen *privacy by design* en *privacy by default* toe.
109. Privacy by design houdt in dat de verwerkingsverantwoordelijke steeds passende maatregelen treft en waarborgen inbouwt, zowel bij het bepalen van de verwerkingsmiddelen als bij de verwerking zelf. Privacy by default houdt in dat de verwerkingsverantwoordelijke de vooraf ingestelde configuratie en verwerkingsopties (standaardinstellingen) zo inricht dat daarmee uitsluitend persoonsgegevens worden verwerkt die noodzakelijk zijn per verwerkingsdoel. Daarbij wordt in art. 25 AVG minimale gegevensverwerking uitdrukkelijk genoemd.¹⁴⁸ Het beginsel van ‘minimale gegevensverwerking’ is opgenomen in art. 5, lid 1, onder c) AVG.
110. Het HvJEU betreft het beginsel van minimale gegevensverwerking uitdrukkelijk bij de beoordeling van de grondslagen voor gegevensverwerking.¹⁴⁹ Die koppeling maakt het HvJEU vanwege de samenhang met het noodzaakcriterium.¹⁵⁰ Het beginsel van minimale gegevensverwerking drukt het evenredigheidsbeginsel uit.¹⁵¹ Het HvJEU oordeelde in *Schrems/Meta Platforms Ireland* dat een verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens niet op algemene en ongedifferentieerde wijze mag verzamelen en geen gegevens mag verzamelen die niet strikt noodzakelijk zijn voor het verwerkingsdoel.¹⁵²
111. Art. 25 AVG bevat een verplichting voor verwerkingsverantwoordelijken. De EDPB beschouwt producenten en verwerkers als belangrijke facilitators van gegevensbescherming door ontwerp en standaardinstellingen: hun oplossingen behoren verwerkingsverantwoordelijken in staat te stellen aan hun verplichtingen te voldoen. Omgekeerd dienen verwerkingsverantwoordelijken geen producten of diensten te selecteren die de naleving van art. 25 AVG verhinderen.
112. Voor videoapparatuur schrijft de EDPB voor dat vooraf wordt beoordeeld of beeldverwerking geschikt en noodzakelijk is, waar en wanneer zij nodig is en of hetzelfde doel redelijkerwijs met minder ingrijpende middelen kan worden bereikt. Aanwezige functionaliteiten die voor het specifieke doel niet noodzakelijk zijn, moeten worden uitgeschakeld. De EDPB noemt als mogelijkheden van privacy by design onder meer het beperken van opnamebereik en

¹⁴⁷ Europese Commissie, ‘Adequacy decisions’, commission.europa.eu.

¹⁴⁸ EDPB, *Guidelines 4/2019 on Article 25 Data Protection by Design and by Default*, 13 november 2019, punten 7-8.

¹⁴⁹ HvJEU 4 juli 2023, zaak C-252/21, ECLI:EU:C:2023:537, par. 109 (*Meta Platforms e.a./Bundeskartellamt*); HvJEU 12 september 2024, gevoegde zaken C-17/22 en C-18/22, ECLI:EU:C:2024:738, par. 52 (*HTB Neunte Immobilien Portfolio en Ökorenta*).

¹⁵⁰ HvJEU 4 juli 2023, ECLI:EU:C:2023:537 (*Meta vs Bundeskartellamt*), par. 109.

¹⁵¹ Zie in die zin HvJEU 22 juni 2021, C-439/19, ECLI:EU:C:2021:504 (*Latvijas Republikas Saeima (Strafpunten)*), par. 98 en aldaar aangehaalde rechtspraak; HvJEU 30 januari 2024, C-118/22, ECLI:EU:C:2024:97 (*Direktor na Glavna direktsia ‘Natsionalna politisia’ pri MVR – Sofia*), par. 41.

¹⁵² HvJEU 4 oktober 2024, ECLI:EU:C:2024:834 (*Schrems vs Meta*), par. 59.

opnameduur, het uitschakelen van onnodige audio- en analysefuncties, verwerking op het apparaat waar dat toereikend is, het afschermen of vervagen van niet-relevante personen, beperking van doorgifte en toegang en korte bewaartermijnen.¹⁵³

113. Deze eisen betreffen alle onderdelen van het systeem en de verdere verwerking, verzending en opslag. De effectiviteit van de maatregelen moet doorlopend worden beoordeeld en waar nodig moeten deze maatregelen worden aangepast aan de risico's en de stand van de techniek.¹⁵⁴
114. De verwerkingen van Meta zijn gezien de omvang niet noodzakelijk voor haar eigen verwerkingsdoel. Dit is het gevolg van het ontwerp van de Meta-bril en de standaardinstellingen waarvoor Meta kiest.
115. Bij vragen aan Meta AI over een voorwerp of de omgeving worden ook beelden en gesprekken van omstanders verwerkt die voor het verzoek irrelevant zijn. Meta is niet duidelijk over of deze gegevens vóór doorgifte aan Meta onherkenbaar worden gemaakt.¹⁵⁵ De gegevens worden vervolgens onnodig lang bewaard, veel langer dan wat de EDPB voorschrijft voor videobewaking. Meta AI-interacties worden daarnaast ongelimiteerd gebruikt voor AI-training, tenzij de gebruiker kiest om deze functionaliteit uit te schakelen. Bovendien gebruikt Meta opnamebeelden en technische, sensor-, apparaat- en gebruiksgegevens voor AI-training. Deze verwerking is zeer omvangrijk en bovenal onnodig voor het (normale) gebruik van de Meta-bril. Productverbetering rechtvaardigt niet gegevensverwerking van deze omvang.
116. Ook het LED-lampje biedt onvoldoende bescherming, omdat deze onder verschillende omstandigheden moeilijk zichtbaar is (§3.3.1.1).¹⁵⁶ Bovendien beperkt een LED-lampje op zichzelf niet welke persoonsgegevens worden verwerkt of hoe lang zij worden bewaard. Uit het rapport van de Hamburgse toezichthouder volgt tot slot dat na verwijdering van de Meta AI-chatgeschiedenis corresponderende gegevens in de *Voice Activity Log* nog steeds aanwezig waren. Meta moet juist onnodige kopieën voorkomen en (geautomatiseerde) verwijdering in haar systemen inbouwen. Meta voldoet hiermee niet aan de verplichtingen uit art. 25 AVG.

4.7 Informatievoorziening ontbreekt

117. Meta faciliteert heimelijk filmen en gebruikt opgenomen beeldmateriaal voor de training van haar AI-modellen. Zij maakt zichzelf, haar verwerkingsdoeleinden of haar verwerkingsgrondslag daarbij niet kenbaar aan betrokkenen. Hieruit volgt een volgende schending van de AVG, namelijk die van het transparantiebeginsel.

¹⁵³ EDPB, *Guidelines 4/2019 on Article 25 Data Protection by Design and by Default*, Version 2.0, 20 oktober 2020, punten 42–53, 73–76; EDPB, *Richtsnoeren 3/2019 inzake de verwerking van persoonsgegevens door middel van videoapparatuur* (versie 2.0), vastgesteld op 29 januari 2020, punten 126–129.

¹⁵⁴ EDPB, *Guidelines 4/2019 on Article 25 Data Protection by Design and by Default*, Version 2.0, 20 oktober 2020, punten 94–96.

¹⁵⁵ **Productie 26**, p. 13.

¹⁵⁶ Vgl. EDPB, *Statement on Smart glasses*, 13 oktober 2026, punt 24.

118. Transparantie is als beginsel voor de bescherming van persoonsgegevens opgenomen in art. 5 lid 1 sub a AVG en geldt voor iedere verwerking, onafhankelijk van de grondslag.¹⁵⁷ De transparantieplichtingen gelden met name in gevallen waarin het vanwege het grote aantal actoren en de technologische complexiteit voor een betrokkene moeilijk is om te begrijpen of, door wie en met welk doel zijn persoonsgegevens worden verzameld.¹⁵⁸ Transparantie is nader uitgewerkt in artt. 12, 13 en 14 AVG.
119. Art. 13 AVG ziet op gevallen waarin de persoonsgegevens direct bij de betrokkenen zijn verzameld. Art. 14 AVG ziet op gevallen waarin de gegevens uit een andere bron worden verkregen. De te verstrekken informatie omvat onder meer de identiteit en de contactgegevens van de verwerkingsverantwoordelijke, de doeleinden van en de grondslag voor de verwerking, de categorieën persoonsgegevens, de ontvangers van de persoonsgegevens, bijzonderheden over doorgifte en de gehanteerde bewaartermijnen. Met deze informatie moet de betrokkene in staat worden gesteld om zijn AVG-rechten uit te kunnen oefenen.¹⁵⁹ Gegevensverwerkingen zonder de betrokkene goed te hebben geïnformeerd, zijn onrechtmatig.¹⁶⁰
120. In *Storstockholms Lokaltrafik* overwoog het HvJEU over de informatieplicht uit art. 13 AVG in het kader van bodycams in het openbaar vervoer. Als persoonsgegevens worden verzameld in het kader van een doorlopende video-opname, kan de belangrijkste informatie op een waarschuwingsbord worden vermeld (eerste laag). De overige verplichte informatie kan op een gemakkelijk toegankelijke wijze beschikbaar worden gesteld (tweede laag).¹⁶¹
121. Ook de EDPB wijst erop dat in het geval van videobewaking betrokkenen nauwkeurig worden geïnformeerd door twee lagen van informatie: een waarschuwingsbord en een aanvullende brochure waarin meer informatie wordt verstrekt.¹⁶² Voor camerabrillen wijst de EDPB op een reeks mogelijkheden: betere LED-lampjes, het gebruik van geluid, opnamemeldingen op nabije smartphones door middel van bluetooth en andere ontwerpkeuzes in de bril.¹⁶³
122. Meta geeft betrokkenen geen eerste of tweede laag van informatie. De informatie die Meta verstrekt richt zich niet direct tot de betrokkene van wie zij persoonsgegevens verwerkt, omdat dit in veel gevallen niet-consumenten van de Meta-bril zijn. Het LED-lampje maakt niet duidelijk wie de relevante verwerkingsverantwoordelijke is, wat de rechtsgrondslag en verwerkingsdoeleinden zijn, op welke grondslag de verwerkingsverantwoordelijke zich baseert, wie de ontvangers van de persoonsgegevens zijn en dat de persoonsgegevens zullen worden doorgegeven naar een derde land. Volgens de EDPB blijft het voor veel consumenten

¹⁵⁷ In artikel 1 van het Verdrag betreffende de Europese Unie ("VEU") wordt bepaald dat besluiten "in zo groot mogelijke openheid en zo dicht mogelijk bij de burger worden genomen"; Artikel 11, lid 2, van het VEU luidt als volgt: "De instellingen voeren een open, transparante en regelmatige dialoog met representatieve organisaties en met het maatschappelijk middenveld"; en in artikel 15 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie ("VWEU") wordt onder meer bepaald dat burgers van de Unie recht hebben op toegang tot documenten van de instellingen, organen en instanties van de Unie, met als doel dat deze instellingen, organen en instanties van de Unie zorgen voor transparantie in hun werkzaamheden.

¹⁵⁸ Overweging 58 AVG.

¹⁵⁹ HvJEU 27 februari 2025, ECLI:EU:C:2025:117, C-203/22 (CK/ Dun & Bradstreet Austria GmbH), par. 48-50 & 58.

¹⁶⁰ Rechtbank Amsterdam 15 maart 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:1407 (*Data Privacy Stichting/Facebook*), r.o. 11.10.

¹⁶¹ HvJEU 18 december 2025, C-422/24, ECLI:EU:C:2025:980 (*Storstockholms Lokaltrafik*), par. 42.

¹⁶² EDPB, *Richt snoeren 3/2019 inzake de verwerking van persoonsgegevens door middel van videoapparatuur* (versie 2.0), vastgesteld op 29 januari 2020, punten 111, 117.

¹⁶³ EDPB, *Statement on Smart glasses*, 13 oktober 2026, punt 24.

zelfs onduidelijk dat zij überhaupt worden gefilmd.¹⁶⁴ Daarmee stelt noch Meta, noch de gebruiker de betrokkene in staat om zijn rechten uit de AVG daadwerkelijk uit te oefenen.

123. Ook voor zover Meta als verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens verkrijgt van de gebruiker van de Meta-bril, dient zij de betrokkenen te informeren over de verwerking.¹⁶⁵ Dit dient de verwerkingsverantwoordelijke actief en ongevraagd te doen.¹⁶⁶ Meta zou betrokken bij aanvang van de verwerking al kunnen informeren over de verwerking, net zoals dit gebeurt bij beveiligingscamera's of bodycams. Hieruit volgt dat de uitzondering van art. 14 lid 5 onder b AVG niet op gaat. Deze uitzonderingsgrond moet immers restrictief worden uitgelegd.¹⁶⁷
124. Ook geldt de informatieplicht bij verdere verwerkingen vóór de aanvang van de verwerking.¹⁶⁸ Meta komt deze informatieplicht niet na tegenover omstanders. Door het verder verwerken van de persoonsgegevens zonder te voldoen aan deze verplichting, handelt zij onrechtmatig.¹⁶⁹
125. Dat Meta al dan niet tezamen met de gebruiker gezamenlijk verwerkingsverantwoordelijke is voor de opnames, doet niet af aan haar transparantieverplichtingen. De betrokkene moet immers beide verwerkingsverantwoordelijke kunnen aanspreken.¹⁷⁰

4.8 Territoriale toepasselijkheid AVG

126. De AVG is van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de activiteiten van een vestiging van een verwerkingsverantwoordelijke in de EU, ongeacht of de verwerking in de EU al dan niet plaatsvindt.¹⁷¹
127. De AVG is tevens van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens van betrokkenen die zich in de EU bevinden, door een niet in de EU gevestigde verwerkingsverantwoordelijke, voor zover de verwerking verband houdt met a) het aanbieden van goederen of diensten aan deze betrokkenen of b) het monitoren van hun gedrag, mits dit gedrag in de EU plaatsvindt.¹⁷²
128. De hierboven besproken verwerkingen vinden plaats in het kader van de Europese dienstverlening van Meta Platforms Ireland Limited. Meta wijst deze Ierse vennootschap in het aanvullende privacybeleid voor de bril en de bijbehorende app uitdrukkelijk aan als verwerkingsverantwoordelijke voor de ontvangst en verwerking van beelden voor AI-verzoeken, de verwerking van spraak en achtergrondgeluid, de opslag en het hergebruik van spraakgegevens voor verbetering en training.¹⁷³ De Europese AI-voorwaarden bevestigen dat dezelfde vennootschap de AI-dienst aanbiedt.¹⁷⁴ Het opnemen en doorgeven voor deze dienst, de verwerking van de opnamen en het daaropvolgende trainingsgebruik zijn daarmee

¹⁶⁴ EDPB, *Statement on Smart glasses*, 13 oktober 2026, punt 22.

¹⁶⁵ Art. 14 AVG.

¹⁶⁶ HvJEU 7 mei 2009, C-553/07, EU:C:2009:293 (*Rijkeboer*), par. 68; Rechtbank Amsterdam 15 maart 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:1407 (*Data Privacy Stichting/Facebook*), r.o. 11.10.

¹⁶⁷ Article 29 Data Protection Working Party, *Guidelines on Transparency under Regulation 2016/679*, laatst herzien en vastgesteld op 11 april 2018, punten 57, 61.

¹⁶⁸ Artikelen 13 lid 3 en 14 lid 4 AVG.

¹⁶⁹ Rechtbank Amsterdam 15 maart 2023, ECLI:NL:RBAMS:2023:1407 (*Data Privacy Stichting/Facebook*), r.o. 11.10.

¹⁷⁰ Art. 26 lid 3 AVG.

¹⁷¹ Artikel 3 lid 1 AVG.

¹⁷² Artikel 3 lid 2 AVG.

¹⁷³ **Productie 9**, p. 28. Onder 'Hoe kun je contact met Meta opnemen?': "Meta Platforms Ireland Limited is de verwerkingsverantwoordelijke die verantwoordelijk is voor je gegevens" en 'Meta Wearable-producten', onderdelen I, II en IV. Onderdeel IV beschrijft achtergrondgeluid, opslaginstellingen, training en menselijke beoordeling.

¹⁷⁴ **Productie 6**, inleiding, 'Mediaverwerking', 'Persoonlijke gegevens' en 'Eigendom van AI's'. De inleiding noemt Meta Platforms Ireland Limited onder 'Eigendom van AI's': "Meta is de leverancier van de AI's".

verbonden met haar Europese activiteiten. Omdat Meta Platforms Ireland Limited zich bevindt in de EU, is voldaan aan het territoriale toepassingsgebied van de AVG.

4.9 Gevolgen fundamentele rechten

129. Het recht op bescherming van persoonsgegevens is een fundamenteel recht. Als onderdeel van het privéleven wordt het beschermd in art. 8 EVRM. Het EHRM beschouwt beeldmateriaal van een persoon als een van de belangrijkste kenmerken van zijn persoonlijkheid. Het geeft unieke eigenschappen van een persoon weer en onderscheidt hem of haar van anderen. Het recht op bescherming van de beeltenis is volgens het EHRM een van de “*essential components of personal development and presupposes the right to control the use of that image*”.¹⁷⁵ Volgens het EHRM vallen video-opnames in een supermarkt door een werkgever, in een collegezaal en van openbare plaatsen allemaal onder het bereik van art. 8 EVRM.
130. Ook het HvJEU kwalificeert beeldmateriaal van een camera als persoonsgegevens.¹⁷⁶ Gegevensbescherming heeft een prominente plaats in de HvJEU-jurisprudentie. Het HvJEU heeft meermaals bevestigd dat het niet mogelijk is (lagere) privacyregelgeving, zoals de AVG, te interpreteren zonder de grondrechtelijke achtergrond bij die beoordeling te betrekken.¹⁷⁷ In zaken waarin de rechtmatigheid getoetst wordt van maatregelen die de verwerking van persoonsgegevens behelzen, oordeelt het HvJEU de kwestie stelselmatig in het licht van zowel het recht op bescherming van persoonsgegevens als het recht op eerbiediging van het privéleven. De verwerking van informatie over identificeerbare of geïdentificeerde personen raakt het privéleven van deze personen. Het recht op eerbiediging van het privéleven ziet op alle informatie over een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon.¹⁷⁸
131. Het in art. 7 Handvest gewaarborgde recht op privéleven correspondeert met de rechten die in art. 8 EVRM zijn gewaarborgd.¹⁷⁹ Om rekening te houden met de technische ontwikkelingen is in art. 7 Handvest het woord “correspondentie” vervangen door “communicatie”. Art. 8 Handvest beschermt het recht op bescherming van persoonsgegevens. Dat recht berust mede op de eerbiediging van het privéleven.¹⁸⁰ Met de introductie van art. 8 Handvest heeft de Uniewetgever niettemin een autonoom fundamenteel recht gecreëerd met een specifieke en verstrekkende reikwijdte: een grondrecht *sui generis* ten behoeve van de gegevensbescherming, anders dan onder het EVRM, waar persoonsgegevens bescherming vinden binnen het algemene recht op bescherming van het privéleven (art. 8 EVRM).¹⁸¹
132. Ook het recht op bescherming van de menselijke waardigheid wordt geraakt door het gebruik van de Meta-bril. Door zonder onderscheid des persoons iedereen voortdurend heimelijk te filmen worden burgers als object behandeld. Vooral als gezichtskenmerken vervolgens worden verwerkt tot een machineleesbare vorm, worden gelaatstreken en biometrische kenmerken

¹⁷⁵ EHRM 17 oktober 2019, nr. 1874/13 en nr. 8567/13, (*Ribalda v. Spain*), par. 89.

¹⁷⁶ HvJEU 14 februari 2019, C-345/17, ECLI:EU:C:2019:122 (*Buivids*), par. 36; HvJEU 11 december 2014, C-212/13, EU:C:2014:2428 (*Ryneš*), par. 22.

¹⁷⁷ Zie bijv. HvJEU 13 mei 2014, zaak C-131/12, ECLI:EU:C:2014:317, par. 38 (*Google Spain en Google/AEPD en Costeja González*).

¹⁷⁸ HvJEU 26 juli 2017, A-1/15, ECLI:EU:C:2017:592 (*EU-Canada PNR Verdrag*).

¹⁷⁹ Toelichtingen bij het Handvest, toelichting bij artikel 7 Handvest. Zie ook artikel 52 lid 3 Handvest.

¹⁸⁰ HvJEU 8 april 2014, zaak C-293/12, ECLI:EU:C:2014:238, par. 53 (*Digital Rights Ireland*).

¹⁸¹ EHRM 16 februari 2000, nr. 27798/95 (*Amann/Zwitserland*), par. 65, en EHRM 4 december 2008, nrs. 30562/04 en 30566/04 (*S. en Marper/VK*), par. 41.

vertaald tot “menselijke nummerplaat”, waardoor het gezicht wordt geobjectiveerd en ontmenselijkt. Het gebruik van biometrische gegevens en gezichtsherkenningstechnologie heeft volgens de EDPB in veel gevallen gevolgen voor het recht op menselijke waardigheid.¹⁸²

133. Aangezien met de Meta-bril bijzondere persoonsgegevens worden verwerkt, waaronder biometrische, raciale en etnische gegevens, is hiervoor een specifieke wettelijke grondslag vereist. In een dergelijke wet moeten de toepassing en de voorwaarden voor het gebruik ervan nauwkeurig zijn beschreven. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer dergelijke technologie door opsporingsdiensten worden ingezet. In het geval van de Meta-bril ontbreekt een dergelijke wettelijke grondslag. Dat betekent dat de inbreuk op de fundamentele rechten niet voldoet aan het voorzienbaarheidsvereiste (art. 52 lid 1 Handvest en art. 8 lid 2 EVRM).
134. Als onderdeel van het primaire Unierecht binden de fundamentele rechten de Unie en haar lidstaten en vormen zij de maatstaf waaraan al het handelen binnen de Unierechtsorde wordt afgemeten. Dat betekent dat ook het secundaire Unierecht, waaronder de AVG, moet worden uitgelegd in overeenstemming met de relevante fundamentele rechten. De AVG verwijst ook expliciet naar het Handvest en de daarin gewaarborgde fundamentele rechten.¹⁸³ Fundamentele rechten bepalen dus mede hoe een bedrijf als Meta zich heeft te gedragen en welke verplichtingen aan haar kunnen worden opgelegd.

4.10 Onrechtmatige daad

135. Uit het hiervoor besprokene, blijkt dat Meta onrechtmatig handelt in de zin van art. 6:162 BW door te handelen in strijd met de besproken wettelijke plichten. Meta handelt ook in strijd met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt. Zij handelt onrechtmatig door onvoldoende maatregelen te treffen in het voorkomen van heimelijke opnames door de gebruiker. Zij moet de hieruit voortvloeiende schade voorkomen of, in ieder geval, beperken (“secundaire zorgplicht”). Meta faciliteert, althans treft onvoldoende maatregelen tegen, de inbreuk op de bescherming van persoonsgegevens en het privéleven in de zin van artt. 7 en 8 Handvest en art. 8 EVRM.

4.10.1 Nalaten om maatregelen te treffen

136. Of het nalaten van Meta om maatregelen te treffen onrechtmatig is, hangt af van enerzijds de kans op en ernst van een mogelijk voorval en anderzijds de (on)voorzienbaarheid van de schade en de bezwaarlijkheid van de te nemen maatregelen, oftewel de *Kelderluik*-criteria.¹⁸⁴ Bij de secundaire zorgplicht vervult in het bijzonder de voorzienbaarheid voor de secundaire partij van het onrechtmatig handelen door de primaire partij een sleutelrol.¹⁸⁵

¹⁸² EDPB, *Richt snoeren 05/2022 voor het gebruik van gezichtsherkenningstechnologie in het kader van rechtshandhaving* (versie 2.0), 26 april 2023, punt 17.

¹⁸³ Overweging 73 AVG.

¹⁸⁴ HR 5 november 1965, ECLI:NL:HR:1965:AB7079, *NJ* 1966/136, m.nt. G.J. Scholten (*Kelderluik*).

¹⁸⁵ K.L. Maes, *Secundaire aansprakelijkheid: Een rechtsvergelijkend onderzoek naar de reikwijdte van de zorgplicht van beheerders van private ruimten* (diss. Utrecht), Den Haag: Boom juridisch 2020, p. 66-67.

bB

137. Voor de striktere toets van zuiver nalaten – zoals in *Struikelende broodbezorger*¹⁸⁶ – is geen plaats. Meta roept de gevaarlijke situatie zelf in het leven door de Meta-bril op de markt te brengen. Haar nalaten is daarom niet *zuiver*. De toepasselijke toets is die van de gevaarstelling.
138. Dat de Meta-bril een ernstig risico op misbruik met zich brengt, blijkt uit i) het ontwerp, dat bewust onopvallend is; ii) het ontbreken van grenzen aan waar gefilmd kan worden; iii) het gebrekkige LED-lampje, dat niet werkt als waarschuwing; iv) de hieruit voortvloeiende kans op schade, die zich al heeft voorgedaan; v) de ernst en onomkeerbaarheid van de schade bij omstanders nadat zij heimelijk gefilmd zijn; en vi) het feit dat Meta het gevaar daarvan kent.
139. Tegenover deze risico's staan aan de zijde van Meta concrete mogelijkheden om in te grijpen. De bril werkt niet zonder haar app en Meta kan via software-updates functies wijzigen en de opnamefunctie op afstand uitschakelen.¹⁸⁷ Voor de Meta-brillen die zij in de toekomst wil verkopen, kan zij nog alle denkbare maatregelen treffen in het ontwerp van de bril, zoals een voor omstanders duidelijk hoorbaar geluidssignaal dat kenbaar maakt dat beeld- en/of geluidsopnamen worden gemaakt. Meta wéét dat consumenten de bril misbruiken, maar laat de nodige maatregelen dus alsnog na. Waarschuwingen en gebruiksvoorwaarden zijn immers ronduit onvoldoende wanneer de technische inrichting heimelijk filmen mogelijk blijft maken.
140. Tegenover de ernstige privacyrisico's bij heimelijk filmen mag van Meta worden verlangd dat zij maatregelen neemt dit te voorkomen. Waar afdoende bescherming niet kan worden gerealiseerd, moet zij de functies beperken of uitschakelen. Door ondanks het voorzienbare misbruik en haar technische controle onvoldoende bescherming te bieden, laat Meta het door haar geschapen gevaar voortbestaan. Daarmee schendt zij haar secundaire zorgplicht.
- 4.10.2 Art. 6:166 BW
141. Voor zover de Meta-entiteiten stellen dat zij zelf geen verantwoordelijkheid dragen omdat zij een te kleine rol hebben gespeeld met betrekking tot de onrechtmatige gedragingen om deze (zelfstandig op grond van schuld of de verkeersopvatting) aan hen toe te rekenen, baat dit hen niet. In dat geval geldt namelijk dat de Meta-entiteiten ieder op grond van art. 6:166 BW hoofdelijk aansprakelijk zijn voor hun betrokkenheid bij het creëren en onvoldoende beperken van de gevaarlijke situatie. Art. 6:166 BW bevat een aanvullende regel over toerekening van een onrechtmatige daad gepleegd door één van tot een groep behorende personen.
142. De Meta-entiteiten handelen in groepsverband, nu zij allen betrokken zijn bij het ontwerpen, op de markt brengen en laten functioneren van de Meta-bril, zonder daarvoor de nodige veiligheidsmaatregelen te treffen. Alle Meta-entiteiten dragen daarmee bij aan het gevaar op schade (objectief criterium).¹⁸⁸ Ook treden de entiteiten bewust gezamenlijk op (subjectief criterium);¹⁸⁹ zij beogen gezamenlijk om de Meta-bril te kunnen aanbieden en stemmen hun gedragingen hierbij nauw op elkaar af. Dat een rechterlijk gebod wordt gevorderd in plaats van een schadevergoeding, staat overigens niet in de weg aan de toepassing van art. 6:166 BW.¹⁹⁰

¹⁸⁶ HR 22 november 1974, ECLI:NL:HR:1974:AC5503, NJ 1975/149, m.nt. G.J. Scholten (*Struikelende broodbezorger*).

¹⁸⁷ J.D. Capelouto, 'Meta disables cameras on thousands of tampered smart glasses', semafor.com, 1 september 2026.

¹⁸⁸ Vgl. Asser/Sieburgh 6-IV 2023/127.

¹⁸⁹ Vgl. Asser/Sieburgh 6-IV 2023/127.

¹⁹⁰ R.J.B. Boonekamp, commentaar op art. 6:166 BW, aant. 28 ('Verbodsacties'), in: C.J.J.M. Stolker (red.), *Groene Serie Onrechtmatige daad*, Deventer: Wolters Kluwer (online).

143. Voor zover de Meta-entiteiten niet onrechtmatig handelen in groepsverband, handelen in ieder geval MPT en Meta Platforms, Inc. afzonderlijk onrechtmatig. Zij treffen onvoldoende maatregelen tegen misbruik door gebruikers van de Meta-bril. MPT kan immers software-updates en aanpassingen in het fysieke ontwerp van (toekomstige) Meta-brillen doorvoeren.¹⁹¹ Ook Meta Platforms, Inc. Kan als moedervenootschap door haar beslissende invloed op het Meta-concern maatregelen treffen tegen misbruik door gebruikers. Toch laten zij dit allen na.

5 ONTVANKELIJKHEID CONSUMENTENBOND

144. Art. 3:305a BW bevat ontvankelijkheidseisen voor het instellen van een collectieve vordering. Art. 3:305a lid 6 BW bevat een verlicht regime voor ideële collectieve acties. In kort geding gelden in beginsel dezelfde vereisten.¹⁹² Titel 14a Rv is in kort geding niet van toepassing, met uitzondering van art. 1018c lid 1 Rv.¹⁹³ De Consumentenbond en de dagvaarding voldoen aan de wettelijke vereisten, zodat de Consumentenbond ontvankelijk is.

5.1 Eisen ex art. 1018c lid 1 Rv

145. Deze dagvaarding bevat het vereiste conform art. 1018c lid 1 sub a tot en met d en f Rv. Hierna zal de Consumentenbond achtereenvolgens ingaan op de eisen van art. 1018c lid 1 sub b, sub c, sub f en sub d Rv.
146. Art. 1018 lid 1 sub b Rv. De Consumentenbond komt in deze procedure op voor het algemene belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens van consumenten in Nederland. De vorderingen strekken tot bescherming van personen die door gebruik van de Meta-bril zonder legitieme grond kunnen worden gefilmd of van wie daarbij persoonsgegevens kunnen worden verwerkt. Het gaat om een algemeen belang dat zich niet laat beperken tot een vooraf bepaalbare of individualiseerbare groep personen. De Consumentenbond beoogt in deze procedure niet individuele schadevergoedingsvorderingen te bundelen, maar onrechtmatige praktijken te beëindigen en voorkomen.
147. Art. 1018c lid 1 sub c Rv. De Consumentenbond behartigt gelijksoortige belangen van de gedupeerden (§5.2.2.2). Beslechting van de door de Consumentenbond ingestelde vorderingen vergt gemeenschappelijke beantwoording van zowel feitelijke vragen als rechtsvragen.
148. Art. 1018c lid 1 sub f Rv. De Consumentenbond zal tijdig, binnen twee dagen na de dag van dagvaarding, niet alleen de dagvaarding ter griffie indienen maar daarvan gelijktijdig aantekening laten maken in het bedoelde register voor collectieve vorderingen.¹⁹⁴

¹⁹¹ **Productie 5**, p. 6; Meta, 'Definitie van producten van Meta Platforms Technologies', meta.com (**Productie 17**).

¹⁹² Zie *Kamerstukken II* 2016/17, 34 608, nr. 3, p. 34 (MvT). Zie echter bijvoorbeeld Rb. Den Haag 16 februari 2021, ECLI:NL:RBDHA:2021:1100 en het daaropvolgende appel Hof Den Haag 26 februari 2021, ECLI:NLGHDHA:2021:285, waarin de ontvankelijkheidstoets ten aanzien van de desbetreffende stichting niet ambtshalve heeft plaatsgevonden.

¹⁹³ *Kamerstukken II* 2016/17, 34608, nr. 3, p. 34.

¹⁹⁴ Artikel 1018c lid 1 sub f Rv.

5.2 De ontvankelijkheidseisen van art. 3:305a BW (art. 1018c lid 1 sub d Rv)

5.2.1 *Het verlichte regime is van toepassing*

149. Art. 3:305a lid 6 BW biedt de mogelijkheid tot afwijking van bepaalde ontvankelijkheidseisen wanneer een representatieve belangenorganisatie een andere vordering instelt dan een schadevergoeding en er een maatschappelijk belang mee is gemoeid.¹⁹⁵

150. De vorderingen hebben een ideëel doel: de bescherming van consumenten tegen de onrechtmatige verwerking die samenhangt met het aanbieden en gebruik van de Meta-bril. De vorderingen strekken tot beëindiging en voorkoming van inbreuken op de AVG en grondrechten. Dit past binnen zijn statuten (zie hierna). De gevraagde voorzieningen betreffen geen schadevergoeding en deze procedure is geen opmaat daartoe. Centraal staat de bescherming van persoonsgegevens en de persoonlijke levenssfeer van Nederlandse consumenten.¹⁹⁶ Dat de gevraagde aanpassingen financiële gevolgen kunnen hebben voor Meta, staat aan de toepassing van het verlichte regime niet in de weg.¹⁹⁷ Doorslaggevend is dat met de vorderingen geen rechtstreeks financieel belang van de achterban wordt behartigd. Dat is hier evident het geval. Zowel vanwege (i) de aard van de vorderingen als (ii) het feit dat de Consumentenbond een ideëel doel nastreeft, is het verlichte regime van toepassing.¹⁹⁸ Bij de beoordeling van de ontvankelijkheidseisen dient als uitgangspunt te worden vooropgesteld dat “in de regel kan worden aangenomen” dat de Consumentenbond hieraan voldoet.¹⁹⁹

5.2.2 *Eisen ex art. 3:305a lid 1 en lid 2 (aanhef) BW*

5.2.2.1 Statutaire belangenbehartiging

151. De gevorderde voorzieningen strekken tot bescherming van belangen die de Consumentenbond ingevolge zijn statuten behartigt. Op grond van art. 2 statuten heeft de Consumentenbond tot doel de belangen van consumenten in het algemeen en van zijn leden in het bijzonder te behartigen (**Productie 18**). De Consumentenbond streeft naar een volwaardige economische en sociale positie van de consument ten opzichte van het tot stand komen, distribueren en consumeren van particuliere en collectieve goederen en diensten en houdt hij rekening met de maatschappelijke gevolgen in ruime zin van particuliere en collectieve consumptie. De statuten bepalen dat de Consumentenbond ter bescherming van consumentenbelangen collectieve vorderingen kan instellen.

152. De Meta-bril is een aan consumenten aangeboden product, waaraan digitale en AI-diensten van Meta zijn verbonden. Het ontwerp, het aanbieden en het gebruik van dit product hebben gevolgen voor de privacy van consumenten die de bril hebben gekocht en omstanders wier persoonsgegevens door Meta worden verwerkt. De bescherming van consumenten en omstanders²⁰⁰ tegen dergelijke gevolgen raakt rechtstreeks aan hun sociale positie en aan de

¹⁹⁵ *Kamerstukken II* 2017/18, 34608, nr. 6, p. 17.

¹⁹⁶ Vgl. Rechtbank Amsterdam 26 maart 2026, ECLI:NL:RBAMS:2026:3106, r.o. 4.11.

¹⁹⁷ Gerechtshof Den Haag 19 maart 2024, ECLI:NL:GHDHA:2024:363, r.o. 6.4.

¹⁹⁸ *Kamerstukken II* 2017/18, 34608, nr. 6, p. 17.

¹⁹⁹ *Kamerstukken II* 2016/17, 34 608, nr. 3, p. 6 e.v.

²⁰⁰ Vgl. Gerechtshof Amsterdam 25 oktober 2007, ECLI:NL:GHAMS:2007:BB6504, r.o. 3.2.5.

maatschappelijke gevolgen van particuliere consumptie (art. 2 statuten). Dat geldt ook voor omstanders die zelf de bril niet hebben gekocht.

5.2.2.2 Gelijksoortigheid

153. De belangen waarvoor de Consumentenbond opkomt zijn gelijksoortig. De vorderingen betreffen de rechtmatigheid van de Meta-bril en Meta AI en daarmee samenhangende gegevensverwerkingen. De vraag of Meta haar handelen moet staken of technische maatregelen moet treffen, kan collectief worden beantwoord en is niet afhankelijk van individuele omstandigheden van betrokkenen.

5.2.2.3 Waarborg- en representativiteitsvereiste

154. De belangen van de personen voor wie de Consumentenbond opkomt zijn voldoende gewaarborgd en de Consumentenbond is voldoende representatief. Deze algemeen-belangactie beschermt een open, niet vooraf individueel identificeerbare groep consumenten die door de Meta-bril en Meta AI in hun privacyrechten (kunnen) worden geraakt.
155. Bij dergelijke acties hoeft de Consumentenbond geen individuele betrokkenen te identificeren of concrete steunbetuigingen te tonen.²⁰¹ Hij moet als adequate spreekbuis kunnen optreden. Dat is het geval. Zijn landelijke bereik, ruime achterban en structurele belangenbehartiging maken hem daarvoor geschikt. De Consumentenbond beschermt al meer dan 70 jaar consumentenbelangen heeft en 420.000 leden die rechtstreeks en eenvoudig bereikbaar zijn. In de rechtspraak is de Consumentenbond mede vanwege zijn brede, bestaande achterban en structurele belangenbehartiging uitdrukkelijk onderscheiden van ad-hoc claimorganisaties, en herhaaldelijk representatief en ontvankelijk geacht.²⁰²
156. De Consumentenbond publiceerde verder op 7 augustus 2026 een analyse van (privacyrisico's van) de Meta-bril,²⁰³ en op 10 september 2026 eigen technische onderzoeksresultaten, waaruit onder andere bleek dat filmen met een afgedekt lampje mogelijk was.²⁰⁴ Zijn programma rond online privacy zet zich structureel in voor privacy van consumenten,²⁰⁵ zoals met een AP-klacht tegen Google in 2018,²⁰⁶ informatieverstrekking over alternatieven voor Big Tech²⁰⁷ en een onderzoek naar TikTok Shop.²⁰⁸ De Consumentenbond voert of ondersteunt collectieve acties tegen Meta/Facebook, Google en TikTok.

²⁰¹ Vgl. Rechtbank Amsterdam 26 maart 2026, ECLI:NL:RBAMS:2026:3106, r.o. 4.11.

²⁰² Rechtbank Den Haag 30 mei 2018, ECLI:NL:RBDHA:2018:6310; Rechtbank Rotterdam 27 maart 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:2350; Rechtbank Midden-Nederland 11 maart 2020, ECLI:NL:RBMNE:2020:905; Gerechtshof Den Bosch 27 mei 2025, ECLI:NL:GHSHE:2025:1480.

²⁰³ Consumentenbond, 'Pas op voor meta's camerabril', consumentenbond.nl, 7 augustus 2026.

²⁰⁴ Consumentenbond, 'Camerabril gevaar voor de privacy, Consumentenbond wil verbod', consumentenbond.nl, 10 september 2026; Consumentenbond, 'Camerabril kan stiekem filmen, ondanks 'privacy-updates'', consumentenbond.nl, 10 september 2026.

²⁰⁵ Consumentenbond, 'Strijd mee voor je online privacy', consumentenbond.nl.

²⁰⁶ Gerard Spierenburg, 'Gezamenlijke actie Europese consumentenorganisaties tegen Google', consumentenbond.nl, 27 november 2018.

²⁰⁷ Peter Kulche, 'Privacy op internet', consumentenbond.nl, 1 december 2025.

²⁰⁸ Consumentenbond, 'TikTok Shop heeft 5 grote problemen', consumentenbond.nl, 15 juni 2026.

5.2.3 *Eisen ex art. 3:305a lid 2 sub c & d, aanhef en onder 7 & 8 BW*

157. De Consumentenbond financiert deze procedure uit eigen middelen, behoudt volledige zeggenschap en verlangt geen bijdrage van betrokkenen. De procedure wordt niet gefinancierd door een derde. Een specifieke actiepagina overeenkomstig verstrekt informatie over de procedure en de uitkomst daarvan.²⁰⁹

5.2.4 *Eisen ex art. 3:305a lid 3 BW*

158. Art. 3:305a lid 3 onder a BW. De Consumentenbond is een vereniging die zich blijkens art. 2 van zijn statuten ten doel stelt de belangen van consumenten onafhankelijk te behartigen. De Consumentenbond wordt bestuurd door een directie, onder toezicht van een Raad van Toezicht. De Bondsraad, waarvan de leden door en uit de leden van de Consumentenbond worden gekozen, stelt de begroting en jaarrekening vast en is bevoegd de directie te benoemen en te ontslaan (artt. 10 en 12 statuten). De beloning van de directie wordt vastgesteld door de Raad van Toezicht, waarbij de normering van topinkomens als referentie wordt gehanteerd (**Productie 19**, p. 122-123). Aan de directie zijn in 2025 geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt. Verder bepaalt art. 34.4 statuten dat een eventueel batig liquidatiesaldo een bestemming moet krijgen die zoveel mogelijk aansluit bij de doelstellingen van de Consumentenbond. De bestuurders hebben geen rechtstreeks of middellijk winstoogmerk dat via de vereniging wordt gerealiseerd.
159. Art. 3:305a lid 3 sub b BW. Er is sprake van een voldoende nauwe band met de Nederlandse rechtssfeer, nu zowel de gebeurtenissen, de eiser, de ankergedaagde en de potentieel getroffen consumenten zich in Nederland bevinden. De Meta-bril wordt in Nederland verkocht, met betrokkenheid van een Nederlandse gedaagde, aan Nederlandse consumenten waarbij hun gegevens en die van andere Nederlanders kunnen worden verwerkt.
160. Art. 3:305a lid 3 sub c BW. De Consumentenbond heeft voldaan aan het overlegvereiste door Meta op verschillende manieren uit te nodigen voor overleg, namelijk i) in de sommatiebrief d.d. 29 september 2026 (**Productie 20**), ii) in een e-mail aan mr. Layzell (White & Case), de Amerikaanse advocaat van Meta d.d. 2 oktober 2026, (**Productie 21**), iii) in een tweede e-mail aan mr. Layzell (White & Case), de Amerikaanse advocaat van Meta d.d. 8 oktober 2026 (**Productie 21**), iv) in een e-mail aan mr. Bosselaar (Loyens & Loeff), de Nederlandse advocaat van Meta d.d. 9 oktober 2026 (**Productie 21**) en v) in een telefonisch overleg met mr. Bosselaar (Loyens & Loeff), de Nederlandse advocaat van Meta d.d. 12 oktober 2026.
161. Meta heeft de Consumentenbond op 12 oktober 2026 laten weten in de komende twee weken bereid te zijn om in overleg te treden (**Productie 22**). De Consumentenbond heeft Meta op 13 oktober 2026 laten weten op die dag een datum aan te vragen, en bereid te zijn met Meta in overleg te treden op enig moment vóór de mondelinge behandeling (**Productie 23**). Meta geeft die dag haar verhinderdata voor het kort geding door (**Productie 24**). Op het moment van uitbrengen van de dagvaarding heeft tussen partijen nog geen overleg plaatsgevonden.

²⁰⁹ Consumentenbond, 'Consumentenbond eist dat Meta camerabril aanpast', consumentenbond.nl, 29 september 2026.

6 SPOEDEISEND BELANG

162. Deze procedure betreft een zeer spoedeisende kwestie. Er is sprake van een voortdurende inbreuk op de grondrechten van de consument en van omstanders (art. 8 EVRM, artt. 7 en 8 Handvest) en de AVG. Deze inbreuk duurt voort zolang de Meta-bril met de huidige ontwerpkeuzes verkrijgbaar is en wordt gebruikt. Hiermee is het spoedeisend belang al gegeven. Van de Consumentenbond kan niet worden gevergd dat hij de uitkomst van een bodemprocedure afwacht. De gevorderde maatregelen moeten de inbreuken beëindigen of beperken en vereisen daarom een onmiddellijke voorziening. De maatschappelijke onrust onderstreept de ernst en de risico's van de Meta-bril.

7 BEKENDE VERWEREN

163. De advocaten van Meta hebben op 12 oktober 2026 gereageerd op de brief van de Consumentenbond van 29 september 2026 (**Productie 22**). Volgens Meta wordt Facebook Netherlands B.V. ten onrechte aangesproken, omdat zij de Meta-brillen en bijbehorende diensten niet aanbiedt of exploiteert in de EU. Dit miskent dat de Meta-entiteiten voor betrokkenen als één geheel fungeren.
164. Meta noemt de bezwaren feitelijk onjuist en benadrukt de multifunctionaliteit van de bril. Volgens Meta kunnen deze functies mensen met een visuele of auditieve beperking ondersteunen. Meta stelt verder dat opnamen bewuste activering vereist en dat de bril niet voortdurend opneemt. Meta wijst verder op het witte LED-lampje, en op technische en contractuele maatregelen tegen manipulatie.
165. Dit verweer verandert niets aan de hierboven uiteengezette onrechtmatige verwerkingen van persoonsgegevens. Bovendien geldt dat wekwoord “Hey Meta” een voortdurende verwerking van audiosignalen vereist.²¹⁰ Zoals toegelicht is het LED-lampje slecht zichtbaar en manipuleerbaar. Het biedt in elk geval geen grondslag voor gegevensverwerking.
166. Volgens Meta blijven opnamen op de bril of in de Meta AI-app totdat de consument ze deelt. Meta stelt in de EU geen ‘*wearable interaction data*’ of in de app vastgelegde afbeeldingen en video's voor AI-ontwikkeling te gebruiken.
167. Dit strookt niet met Meta's aankondiging in april 2025 om AI-systemen met Meta AI-interacties te trainen.²¹¹ De servicevoorwaarden van Meta AI staan gebruik van alle verstrekte informatie voor productverbetering toe.²¹² Ook de Hamburgse toezichthouder constateert dat Meta interactiedata bewaart, “to improve services and features”.²¹³ Bovendien biedt het installatieproces opt-outs voor het opslaan van spraakopnamen, visuele gegevens en het delen van aanvullende gegevens voor productverbetering (**Productie 3**). Zonder uitschakeling verwerkt Meta ‘*wearable interaction data*’ voor AI-training. Omstanders, die potentieel ook als trainingsdata worden gebruikt, hebben hier geen zeggenschap over.²¹⁴

²¹⁰ **Productie 26**, p. 30.

²¹¹ Meta, ‘Making AI Work Harder for Europeans’, about.fb.com, 14 april 2025.

²¹² **Productie 6**, p.2.

²¹³ **Productie 26**, p. 22-27.

²¹⁴ **Productie 14**: “Even if you don't use our Products or have an account, we may still process information about you to develop and improve AI at Meta.”.

8 BEVOEGDHEID

168. De Nederlandse rechter is bevoegd ten aanzien van alle vorderingen jegens Facebook Netherlands B.V., op grond van art. 4 lid 1 Brussel I bis-Vo²¹⁵ (en art. 2 Rv) omdat zij in Nederland (Amsterdam) gevestigd is. Ten aanzien van de overige gedaagden komt de Nederlandse rechter (mede) rechtsmacht toe op grond van art. 8 Brussel I bis-Vo en art. 7 lid 1 Rv. De vorderingen berusten op hetzelfde feitencomplex: alle Meta-entiteiten spelen een rol bij het ontwerp en de inrichting van de Meta-bril en Meta AI en de verwerking van persoonsgegevens. Hun onderlinge verantwoordelijkheden zijn niet volledig inzichtelijk; voor betrokkenen fungeren zij als één geheel. De feitelijke en juridische samenhang rechtvaardigt gezamenlijke behandeling ter voorkoming van onverenigbare beslissingen.
169. Voor de AVG-vorderingen tegen alle Meta-entiteiten bestaat tevens rechtsmacht krachtens art. 79 lid 2 AVG. Betrokkenen kunnen procederen in de lidstaat van hun gewone verblijfplaats. De achterban van de Consumentenbond heeft haar gewone verblijfplaats in Nederland.
170. Ten aanzien van de vorderingen uit hoofde van onrechtmatige daad, waaronder ook productaansprakelijkheid, bestaat ook rechtsmacht. Meta Platforms Inc (VS), Meta Platforms Technologies LLC (VS), Meta Platforms Ireland Ltd (IE) en Meta Platforms Technologies Ireland Ltd (IE) zijn niet gevestigd in een EU-lidstaat.
171. De internationale bevoegdheid ten aanzien van deze gedaagden wordt daarom beoordeeld aan de hand van artt. 1-14 Rv, in het bijzonder art. 6 sub e Rv. Deze bepaling knoopt aan bij de plaats van het schadebrengende feit, waaronder zowel de plaats van de schadeveroorzakende gebeurtenis (het *Handlungsort*) als de plaats waar de schade is ingetreden (het *Erfolgsort*). Beide plaatsen liggen in Nederland. De achterban (zowel consumenten als omstanders) is in Nederland woonachtig en ondervinden schade in Nederland door de Meta-bril te kopen of ermee in aanraking te komen (Erfolgsort). Meta stelt de Meta-bril beschikbaar op de Nederlandse markt en biedt Meta AI in het Nederlands aan.
172. De voorzieningenrechter van de rechtbank Amsterdam is op grond van art. 102 Rv relatief bevoegd, omdat de schadebrengende feiten (mede) plaatsvinden in Amsterdam.²¹⁶ De voorzieningenrechter van de rechtbank Amsterdam is op grond van art. 99 lid 1 Rv voorts relatief bevoegd, nu Facebook Netherlands B.V. statutair is gevestigd te Amsterdam, en voor de overige gedaagden uit art. 99 jo. 107 Rv.

9 TOEPASSELIJK RECHT

173. Op de vorderingen is Europees en Nederlands recht van toepassing. De AVG is rechtstreeks van toepassing. Op de vorderingen uit onrechtmatige daad is Nederlands recht van toepassing ex. art. 4 lid 1 Rome II-Vo:²¹⁷ het toepasselijke recht is dat van het land waar de schade zich

²¹⁵ Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (herschikking), *PbEU* 2012, L 351/1 (Brussel I bis-Vo).

²¹⁶ HvJEU 2 december 2025, nr. C-34/24, ECLI:EU:C:2025:936 (*SRCJ & SASC/Apple*), r.o. 68.

²¹⁷ Verordening (EG) nr. 864/2007 van het Europees Parlement en de Raad van 11 juli 2007 betreffende het recht dat van toepassing is op niet-contractuele verbintenissen, *PbEU* 2007, L 199/40 (Rome II-Vo).

bB

voordoet, ongeacht in welk land de schadeveroorzakende gebeurtenis zich heeft voorgedaan. Het Erfolgssort is in Nederland gelegen, zodat Nederlands recht van toepassing is.

10 NADERE TOELICHTING OP DE VORDERINGEN

174. De primaire vorderingen betreffen een verbod op AI-training met door de Meta-bril vastgelegde persoonsgegevens (I), een verbod op overige verwerkingen zonder geldige grondslag (II), maatregelen tegen heimelijke opnamen van anderen dan de gebruiker (III), een verbod op doorgifte en opslag buiten de EER zonder passend beschermingsniveau (IV) en beperking van de opslagduur tot vierentwintig uur voor verwerkingen waarvoor Meta verantwoordelijk is, op gegevensdragers en in cloudopslag waartoe zij toegang heeft (V).
175. De subsidiaire vorderingen betreffen aangepaste standaardinstellingen, meer specifiek het standaard uitschakelen van AI-training op basis van door de Meta-bril vastgelegd materiaal (VII.a), het treffen van maatregelen zodat persoonsgegevens van omstanders die niet noodzakelijk zijn voor het functioneren van de Meta-bril niet worden verwerkt (VII.b) en hoorbare opnamesignalering (VII.c), alsook de verstrekking onmiddellijk en zonder registratie toegankelijke informatie over de verwerking en rechten van betrokkenen (VIII) en het treffen van een verantwoordelijkheidsverdeling bij gezamenlijke verwerking (IX).
176. De bevestigingsverplichtingen onder VI en X maken uitvoering van de maatregelen controleerbaar. Een algemene verklaring dat aan het vonnis is voldaan, volstaat niet.
177. Meer subsidiair, indien de gevorderde wijzigingen niet binnen twee weken uitvoerbaar zijn, worden staking van de verhandeling gevorderd, uitgezonderd de omschreven medische uitvoering zonder beeldopname of -opslag (XI), terugroeping met retourmogelijkheid en terugbetaling (XII) en opgave van Nederlandse voorraad- en distributiegegevens (XIII).

MITSDIEN:

Het de voorzieningenrechter van de rechtbank Amsterdam moge behagen om bij vonnis, zoveel mogelijk uitvoerbaar bij voorraad:

PRIMAIR:

- I. Gedaagden hoofdelijk te verbieden het door de Meta-bril vastgelegde beeld- en/of geluidsmateriaal met gegevens die herleidbaar zijn tot natuurlijke personen, inclusief gezichtskenmerken, te gebruiken, te laten gebruiken en/of te doen laten gebruiken voor het trainen van artificiële-intelligentiemodellen (“AI-trainingsdoeleinden”), met ingang van 2 (twee) weken na de datum van het in dezen te wijzen vonnis;
- II. Gedaagden hoofdelijk te verbieden met behulp van de Meta-bril vastgelegd beeld- en/of geluidsmateriaal met gegevens die herleidbaar zijn tot natuurlijke personen, inclusief gezichtskenmerken, te verwerken of verder te verwerken, in welke vorm en voor welk doel dan ook, zolang Gedaagden als verwerkingsverantwoordelijke(n) daarvoor geen geldige rechtsgrondslag als bedoeld in art. 6 AVG, respectievelijk art. 9 AVG, hebben, met ingang van 2 (twee) weken na de datum van het in dezen te wijzen vonnis;

bB

- III. Gedaagden hoofdelijk te gebieden passende maatregelen te nemen om te voorkomen dat door de Meta-bril heimelijk beeld- en/of geluidsmateriaal van andere natuurlijke personen dan de gebruiker wordt vastgelegd;
- IV. Gedaagden hoofdelijk te gebieden technische en organisatorische maatregelen te treffen waarmee het met behulp van de Meta-bril opgenomen beeld- en geluidsmateriaal met gegevens die herleidbaar zijn tot natuurlijke personen, inclusief gezichtskenmerken, automatisch en permanent wordt gewist van alle gegevensdragers en/of uit alle cloudopslag waartoe Gedaagden toegang hebben, binnen een termijn van 24 (vierentwintig) uur vanaf het moment van opname, met ingang van 2 (twee) weken na de datum van het in dezen te wijzen vonnis;
- V. Gedaagden hoofdelijk te gebieden na het verstrijken van de onder I tot en met IV bedoelde termijnen, schriftelijk aan eiseres te bevestigen dat en op welke concrete wijze zij aan de onder I tot en met IV gevorderde verboden en geboden hebben voldaan, onder overlegging van onderliggende technische documentatie en/of productschermafbeeldingen waaruit dit blijkt;

SUBSIDIAIR:

- VI. Gedaagden te gebieden om binnen 2 (twee) weken na het in dezen te wijzen vonnis de standaardinstellingen van de Meta-bril en de Meta AI-app zodanig aan te passen dat:
 - a. AI-training op basis van door de Meta-bril vastgelegd beeld- en/of geluidsmateriaal van omstanders standaard is uitgeschakeld en uitsluitend na een actieve, specifieke en geïnformeerde keuze van de gebruiker kan worden geactiveerd;
 - b. persoonsgegevens van omstanders niet door Gedaagden worden verzameld, verwerkt, bewaard en/of gebruikt voor AI-training;
 - c. de Meta-bril is voorzien van een voor omstanders duidelijk hoorbaar geluidssignaal dat kenbaar maakt dat beeld- en/of geluidsopnamen worden gemaakt;
- VII. Gedaagden te gebieden om, met ingang van 2 (twee) weken na het in dezen te wijzen vonnis, betrokkenen via een voor hen onmiddellijk en zonder registratie toegankelijke informatievoorziening te informeren over de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijke(n), het doel en de rechtsgrondslag van de verwerking, de bewaartermijn en de wijze waarop en bij wie zij hun rechten kunnen uitoefenen;
- VIII. Gedaagden te gebieden om, met ingang van 2 (twee) weken na het in dezen te wijzen vonnis, voor zover en zodra Gedaagden met de gebruiker van de Meta-bril gezamenlijk de doeleinden en middelen van de verwerking bepalen, een regeling te treffen die op transparante wijze de respectieve verantwoordelijkheden voor de nakoming van de AVG-verplichtingen vastlegt, in het bijzonder ten aanzien van de uitoefening van de rechten van de betrokkene, en de wezenlijke inhoud van die regeling voor betrokkenen beschikbaar te stellen;
- IX. Gedaagden hoofdelijk te gebieden de doorgifte van persoonsgegevens die met behulp van de Meta-bril worden verzameld naar landen buiten de EER en opslag in die landen zonder

bB

passend beschermingsniveau te staken en gestaakt te houden, met ingang van 2 (twee) weken na de datum van het in dezen te wijzen vonnis;

- X. Gedaagden te gebieden 2 (twee) weken na het verstrijken van de onder VI tot en met IX bedoelde termijnen, schriftelijk aan eiseres te bevestigen dat en op welke concrete wijze zij aan de onder VII tot en met IX gevorderde verboden en geboden hebben voldaan, onder overlegging van onderliggende technische documentatie en/of productschermafbeeldingen waaruit dit blijkt;

MEER SUBSIDIAR:

Voor zover de voorzieningenrechter zou oordelen dat de gevorderde wijzigingen niet technisch of organisatorisch binnen een termijn van 2 (twee) weken of een door hem in goede justitie te bepalen redelijke termijn te realiseren zijn:

- XI. Gedaagden met onmiddellijke ingang te (doen) staken en gestaakt te houden de Meta-bril aan te bieden, waaronder mede begrepen het (laten) vervaardigen, produceren, aanbieden, importeren, invoeren, distribueren, verkopen, leveren, in voorraad houden of anderszins verhandelen van de Meta-bril, direct en/of via derden, zolang:
- a. de Meta-bril functionaliteiten heeft, waaronder camera's en microfoons, waarmee heimelijk en/of voor natuurlijke personen onopgemerkt beeld- en/of geluidsopnamen van die natuurlijke personen kunnen worden gemaakt; en/of
 - b. consumenten van de Meta-bril en/of Gedaagden als (gezamenlijke) verwerkingsverantwoordelijken persoonsgegevens van natuurlijke personen verwerken zonder dat daarvoor een geldige grondslag als bedoeld in art. 6 AVG, respectievelijk art. 9 AVG, bestaat;

met dien verstande dat dit verbod niet geldt voor het aanbieden, verkopen en/of leveren van een aangepaste uitvoering van de Meta-bril die enkel op medisch advies van een arts kan worden verkregen en uitsluitend als medisch hulpmiddel kan worden gebruikt, waarbij de camerafunctie van die aangepaste uitvoering uitsluitend dient om visuele informatie via geluid aan de gebruiker van de Meta-bril door te geven en die uitvoering technisch niet de mogelijkheid biedt om foto's of video-opnamen te maken of op te slaan;

- XII. Gedaagden te bevelen om binnen 24 uur na betekening van dit vonnis aan alle afnemers van de Meta-bril een e-mail met urgentie hoog te sturen met uitsluitend de navolgende inhoud en zonder bijschrift:

Onderwerp: BELANGRIJK – RECALL META-BRIL

Op [invullen: datum uitspraak] heeft de Voorzieningenrechter van de rechtbank Amsterdam geoordeeld dat wij met de productie en het in het verkeer brengen van de Meta-bril in strijd hebben gehandeld met het recht op privacy en het gegevensbeschermingsrecht van Nederlandse burgers.

bB

U heeft de Meta-bril van ons ontvangen. Deze Meta-bril brengt mogelijk veiligheidsrisico's met zich mee.

Wij roepen deze brillen per direct terug. U wordt verzocht deze producten niet langer te gebruiken. U kunt deze producten kosteloos retourneren, waarna u het aankoopbedrag terugkrijgt.

[Ter keuze: Wij bieden onze excuses aan voor het ongemak.] Voor vragen kunt u contact opnemen via [invullen: e-mailadres].

dan wel een e-mail met zodanige inhoud of vorm als de voorzieningenrechter in goede justitie zal bepalen, een en ander onder gelijktijdige verzending aan het secretariaat van de raadslieden van de eiseres (secretariaat@bureaubrandeis.com) in de BCC;

XIII. Gedaagden te bevelen om binnen vier (4) weken na het in dezen te wijzen vonnis aan de raadslieden van de eiseres via e-mail (christiaan.alberdingkthijm@bureaubrandeis.com en bram.vaneijk@bureaubrandeis.com), met deugdelijke en alle relevante bescheiden, waaronder in ieder geval, doch niet uitsluitend, bestelbevestigingen, verkoopfacturen, leveringsbonnen, verzendingsinformatie en contactgegevens, gestaafde opgave te doen van:

a) het totale aantal Meta-brillen dat Gedaagden, direct of indirect, in voorraad hebben of onder hun controle hebben;

b) het totale aantal Meta-brillen dat derden hebben ingekocht dan wel hebben vervaardigd of hebben doen inkopen dan wel hebben doen vervaardigen;

c) het aantal bestellingen van de Meta-brillen dat Gedaagden, direct of indirect, hebben ontvangen en het aantal leveringen van de Meta-brillen in Nederland;

d) een volledige lijst van bij Gedaagden bekende (rechts)personen die de Meta-brillen geleverd hebben gekregen of hebben verkocht in Nederland, niet zijnde consumenten.

ZOWEL PRIMAIR, SUBSIDIAIR ALS MEER SUBSIDIAIR:

Dwangsommen

XIV. Gedaagden hoofdelijk te veroordelen tot betaling van een dwangsom van € 250.000,-- (zegge: tweehonderdvijftigduizend euro) voor iedere dag (een gedeelte van een dag als een gehele gerekend) dat zij geheel of gedeeltelijk in strijd handelen met een of meer van de op grond van de vorderingen I tot en met XIII opgelegde verboden en geboden, met een maximum van € 100.000.000,-- (zegge: honderd miljoen euro);

Kostenveroordeling

XV. Gedaagden hoofdelijk te veroordelen in de kosten van deze procedure, met inbegrip van de nakosten, te vermeerderen met de wettelijke rente.

De kosten dezes zijn €

Deze zaak wordt behandeld door
mr. Chr.A. Alberdingk Thijm, mr. B.J. van Eijk & mr. E.A.B. Apeldoorn

bureau Brandeis

Sophialaan 8, 1075 BR Amsterdam

T: 020 7606 505 / F: 020 7 606 555

info@bureaubrandeis.com / bureaubrandeis.com

bB

PRODUCTIES

- Productie 1** Meta-bril.
- a** Screenshot van verschillende modellen van de Meta-bril.
- b** Vergelijking tussen verschillende Meta-brillen en normale brillen.
- Productie 2** Naslaggids zoals bijgevoegd in de verpakking van de Meta-bril.
- Productie 3** Schematische weergave van het installatieproces van de Meta-bril.
- Productie 4** De Servicevoorwaarden van Meta d.d. 1 januari 2025.
- Productie 5** De aanvullende Servicevoorwaarden van Meta Platforms Technologies d.d. 12 september 2026.
- Productie 6** Servicevoorwaarden van Meta AI (EU) d.d. 13 mei 2026.
- Productie 7** Meta's privacybeleid d.d. 23 juli 2026.
- Productie 8** Meta's privacyverklaring voor AI glasses met spraak d.d. 22 juli 2025.
- Productie 9** Het aanvullend privacybeleid van Meta Platforms Technologies d.d. 12 oktober 2026.
- Productie 10** Meta, 'Hoe Meta samenwerkt met geselecteerde partners om de antwoorden van AI's te verbeteren', facebook.com.
- Productie 11** Meta, 'Privacyinstellingen voor Meta AI Glasses', meta.com.
- Productie 12** Functies van de Meta-bril.
- a** Functies van de Meta-bril en Meta AI zoals aangegeven op de website van Meta en zoals volgt uit de Meta AI app.
- b** Webpagina van Meta waarin zij de mogelijkheid om hoogwaardige foto's en video's te maken met de Meta-bril promoot.
- Productie 13** Meta, 'How to set up AI glasses', meta.com.
- Productie 14** Meta, 'How Meta uses information for generative AI models and features', facebook.com.
- Productie 15** Meta, 'AI bij Meta: transparantie over onze trainingsgegevens', transparency.meta.com.
- Productie 16** Meta, 'Storing visual data from AI experiences', meta.com.

bB

Productie 17	Meta, 'Definitie van producten van Meta Platforms Technologies', meta.com.
Productie 18	Statuten van de Consumentenbond vastgesteld d.d. 22 oktober 2022 en van kracht per 17 november 2022.
Productie 19	Jaarverslag 2025 de Consumentenbond.
Productie 20	Sommatiebrief van de Consumentenbond aan Meta d.d. 29 september 2026.
Productie 21	E-mailwisseling tussen de advocaten van de Consumentenbond en de advocaten van Meta (White & Case; Loyens & Loeff) tussen 2 oktober 2026 en 9 oktober 2026, waarin de advocaat van de Consumentenbond Meta meerdere keren uitnodigt in overleg te treden.
Productie 22	Brief van de advocaten van Meta aan de Consumentenbond d.d. 12 oktober 2026, waarin Meta reageert op de sommatiebrief van de Consumentenbond.
Productie 23	E-mail van de advocaten van de Consumentenbond aan de advocaat van Meta d.d. 13 oktober 2026, waarin de Consumentenbond laat weten op die dag een datum voor een geding aan te vragen en bereid te blijven met Meta in overleg te treden.
Productie 24	E-mail van de advocaten van Meta aan de Consumentenbond d.d. 13 oktober 2026 waarin Meta haar verhinderdata opgeeft.
Productie 25	Uittreksel van de Consumentenbond van de Kamer van Koophandel.
Productie 26	The Hamburg Commissioner for Data Protection and Freedom of Information, <i>Final Report on the Technical and Data Protection Review of the Ray-Ban Meta AI Glasses</i> , 10 september 2026.